SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W PUŁAWACH ZA ROK 2014

marzec 2015

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP 4

II. INFORMACJA Z WYKONANIA BUDŻETU ZA 2014 ROK 8

1. DZIAŁ 852 OPIEKA SPOŁECZNA 8

1.1. Rozdział 85201 Placówki opiekuńczo - wychowawcze 8

1.2. Rozdział 85204 Rodziny zastępcze 8

1.3. Rozdział 85218 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie 10

1.4. Rozdział 85220 Poradnia Rodzinna i Ośrodek Interwencji Kryzysowej 10

1.5. Rozdział 85231 Pomoc dla cudzoziemców 11

2. DZIAŁ 853 POZOSTAŁE ZADANIA Z ZAKRESU POLITYKI SPOŁECZNEJ 11

2.1. Rozdział 85311 Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych 11

3. DOCHODY POWIATU 12

4. WYDATKOWANE ŚRODKI ZEWNĘTRZNE 12

III. REALIZACJA POWIATOWEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH 13

1. REALIZACJA POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH 13

2. REALIZACJA POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W POWIECIE PUŁAWSKIM NA LATA 2011 – 2015 13

3. REALIZACJA POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE PUŁAWSKIM NA LATA 2012-2014 14

4. REALIZACJA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA LATA 2011 – 2015 16

5. REALIZACJA PROJEKTU SYSTEMOWEGO „SAMODZIELNI – NIE SAMI" WSPÓŁFINANSOWANEGO W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ 18

IV. PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE 19

1. DZIAŁALNOŚĆ PORADNI RODZINNEJ 20

1.1. Spotkania indywidualne 20

1.2. Programy Aktywności Lokalnej dla klientów Poradni Rodzinnej 21

1.2.1 Program Aktywności Lokalnej dla młodzieży powyżej 15. r. ż. zagrożonej ubóstwem i wykluczeniem społecznym .. 21

1.2.2 Program Aktywności Lokalnej dla osób z problemami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych 21

1.3. Poradnictwo prawne 22

V. OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ, HOSTEL DLA OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ - PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE 22

1. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA INTERWENCJI KRYZYSOWEJ 22

1.1. PAL dla osób doświadczających przemocy domowej lub będących jej świadkami 23

VI. SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA PIECZY ZASTĘPCZEJ – DZIAŁANIA ZESPOŁU DS. PIECZY ZASTĘPCZEJ 25

1. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA 25

1.1. Działania realizowane na rzecz rozwoju pieczy zastępczej 27

VII. ZADANIA ZESPOŁU DS. ŚWIADCZEŃ 32
1. ŚWIADCZENIA DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH 32
2. POROZUMIENIA 33
3. ODPŁATNOŚĆ GMIN ZA POBYT DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ 34
4. USAMODZIELNIANIE PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW 34
5. MIESZKANIE CHRONIONE 36
6. ODPŁATNOŚĆ ZA POBYT DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ 37
7. ALIMENTY 37
8. KIEROWANIE DO PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH 38
9. KIEROWANIE DO OŚRODKA WSPARCIA 38
VIII. SZKOLENIE I DOSKONALENIE ZAWODOWE KADR POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ DORADZTWO METODYCZNE DLA KIEROWNIKÓW I PRACOWNIKÓW OPS 39
IX. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE 39
X. ZADANIA Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ REALIZOWANE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZE ŚRODKÓW PFRON 40
1. REHABILITACJA SPOŁECZNA 40
1.1. Wykorzystanie środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie puławskim w 2014 r. *41*
1.1.1 Turnusy rehabilitacyjne 41
1.1.2 Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych 43
1.1.3 Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 43
1.1.4 Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze 45
1.1.5 Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny 45
1.2. Warsztaty Terapii Zajęciowej *46*
1.3. Udział osób niepełnosprawnych w realizacji projektu systemowego „Samodzielni - nie sami” *47*
1.4. Realizacja pilotażowego programu Aktywny Samorząd *49*
XI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI DZIAŁAJĄCYMI NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH 52
XII. DZIAŁALNOŚĆ PUNKTU INFORMACYJNEGO DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH 52
XIII. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ 53

I. WSTĘP

Istotą działalności Centrum jest udzielanie osobom i rodzinom takiego wsparcia, które umożliwi im w miarę samodzielną egzystencję, aktywność społeczną, skuteczną realizację ról społecznych, dając szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb, rozwój, integrację i funkcjonowanie w społeczeństwie oraz coraz lepsze radzenie sobie z pojawiającymi się problemami.

Kompetencje oraz zadania powiatu w obszarze pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawa z dnia 25 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zadania z zakresu wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej - ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, natomiast zadania dotyczące osób niepełnosprawnych wspierane środkami PFRON - ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

1. Do zadań Centrum w zakresie pomocy społecznej należy w szczególności:

1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami,
2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
3) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
4) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się,
5) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem,
6) inicjowanie rozwoju infrastruktury pomocy społecznej, a w szczególności ośrodków interwencji kryzysowej, powiatowych ośrodków wsparcia, w tym ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy, domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz nadzór nad ich działalnością,
7) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy,
8) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach,
9) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu,

10) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu,
11) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.
12) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczpospolitej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, mającym trudności w integracji ze środowiskiem, w tym w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
13) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
14) kierowanie do powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
15) sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej dla powiatu.

2. Do zadań Centrum wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych należą w szczególności:

1) opracowywanie i monitorowanie realizacji zgodnych ze strategią rozwoju województwa, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
    a) rehabilitacji społecznej,
    b) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
2) współpraca z instytucjami administracji samorządowej i rządowej w opracowywaniu i realizacji programów o których mowa w pkt. 1,
3) podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności,
4) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej tych osób,
5) dofinansowanie:
    a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
    b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
    c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
    d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
    e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
6) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej oraz ocena ich działalności,
7) opracowywanie i przedstawianie planów rzeczowo – finansowych oraz sprawozdań dotyczących wyżej wymienionych zadań,
8) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych.

3. Do zadań Centrum wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należą w szczególności:

1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenia specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej,
5) opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

4. Do zadań Centrum z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej należą w szczególności:

1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych,
2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia,
4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
5) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
6) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
    a) grup wsparcia,
    b) specjalistycznego poradnictwa,
7) podejmowanie działań w kierunku powstawania i funkcjonowania pieczy zastępczej w formie rodzinnej i instytucjonalnej,
8) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka,
9) realizacja zadań zawartych w rządowych programach wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
10) finansowanie:
    a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych,

regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,

b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,

c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;

11. Prowadzenie rejestru danych o osobach:
    a) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
    b) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.
12. Ustalanie odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej oraz przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji w przypadku powstania zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.
13. Dochodzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

II. INFORMACJA Z WYKONANIA BUDŻETU ZA 2014 ROK

Plan finansowy jednostki na 2014 rok: 5 437 639,00 zł
Wykonanie planu: 5 250 664,15 zł
Realizacja: 96,56%

1. Dział 852 Opieka społeczna

1.1. Rozdział 85201 Placówki opiekuńczo - wychowawcze

Plan 337 015,00 zł
Wykonanie 336 950,30 zł
Realizacja 99,98 %

Wydatki w tym rozdziale obejmują:

– pokrycie kosztów pobytu dzieci pochodzących z terenu powiatu puławskiego przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów,
– świadczenia na kontynuowanie nauki, jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie oraz zagospodarowanie w formie rzeczowej dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Wydatki na bieżące zadania realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie innych powiatów w 2014 roku kształtowały się następująco:

Nazwa powiatu	Liczba dzieci	Roczna kwota dotacji
- Powiat Lubelski	1	45 978,00
- Powiat Wielicki	1	28 298,86
- Miasto Lublin	2	106 317,00
- Powiat Zamojski	1	50 340,00
- Miasto Zabrze (krótkotrwały pobyt interwencyjny)	1	1 288,24
	RAZEM	**232 222 ,10**

oraz:

Świadczenia pieniężne na kontynuowanie nauki, zagospodarowanie i usamodzielnienie dla wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej	104 728,20

1.2. Rozdział 85204 Rodziny zastępcze

Plan 3 181 657,00 zł
Wykonanie 3 098 433,98 zł
Realizacja 97,38 %

Wydatki w tym rozdziale obejmują:

– pokrycie kosztów pobytu dzieci pochodzących z terenu powiatu puławskiego przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów,
– wypłatę świadczeń pieniężnych na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych oraz świadczeń dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających rodziny zastępcze,

– wydatki na wynagrodzenie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wraz z pochodnymi,
– wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka a także osób, o których mowa w art. 64 ustawy o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej, wraz z pochodnymi,
– odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

W 2014 roku na podstawie zawartych porozumień między powiatami pokrywane były koszty utrzymania dzieci pochodzących z terenu powiatu puławskiego, a umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów. Koszty utrzymania tych dzieci w poszczególnych powiatach w zależności od liczby, wieku, oraz formy rodzinnej pieczy zastępczej umieszczenia dzieci kształtowały się następująco:

	Nazwa powiatu	Liczba dzieci	Przekazane środki
1.	Powiat Rycki	5	75 330,68
2.	Powiat Lubelski	4	12 300,00
3.	Powiat Piaseczyński	1	7 920,00
4.	Powiat Gliwicki	1	12 500,00
5.	Miasto Kraków	1	10 887,72
6.	Powiat Krasnostawski	2	17 701,72
7.	Powiat Jarociński	3	34 086,78
8.	Powiat Opolski	2	32 231,68
9.	Miasto Olsztyn	1	11 858,40
10.	Powiat Swidnicki	1	25 640,17
11.	Powiat Lubartowski	1	11 329,03
12.	Miasto Żory	3	33 319,38
13.	Miasto Lublin	4	55 190,62
		RAZEM	**340 296,18**

oraz

Świadczenia pieniężne dla rodzin zastępczych	2 306 008,59
Świadczenia pieniężne sfinansowane w ramach resortowego programu wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014	1 320,00
Wydatki na realizację programu „Samodzielni nie sami" w ramach projektu unijnego	57 500,00

W ramach tego rozdziału ujęte są również wydatki z tytułu umów-zleceń dla rodzin zastępczych wraz z pochodnymi dla 7 zawodowych rodzin zastępczych, koordynatora pieczy zastępczej, oraz szkolenia dla zawodowych rodzin zastępczych pochodzące z budżetu powiatu oraz odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości 375 134,64 zł.

W ramach tego rozdziału sfinansowane zostało również częściowe wynagrodzenie dla koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w kwocie 14 217 zł pochodzące z budżetu Wojewody Lubelskiego.

Ponadto w ramach resortowego programu wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014 sfinansowano wynagrodzenie dla powstających rodzin zastępczych zawodowych w kwocie 2 000 zł, szkolenie dla już istniejących form – niezawodowych rodzin zastępczych oraz dofinansowanie do szkolenia rodzin zastępczych w wysokości 1 957,57 zł.

1.3. Rozdział 85218 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Plan	1 097 718,00 zł
Wykonanie	1 077 968,05 zł
Realizacja	98,20%

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach realizowało zadania własne powiatu z zakresu pomocy społecznej oraz zadania określone w ustawach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Na wykonanie tych zadań poniesiono nakłady rzeczowe i osobowe w ogólnej wysokości 1 077 968,05 złotych.

Wydatki te obejmowały:

Wynagrodzenia osobowe dla 18 pracowników zatrudnionych na 17,01 etatu wraz z pochodnymi oraz 2 umowy - zlecenia.	725 764,51
Wynagrodzenia osobowe i bezosobowe dla 12 pracowników PCPR, Poradni Rodzinnej i Ośrodka Interwencji Kryzysowej realizujących program unijny wraz z pochodnymi w tym 1 umowa - zlecenie.	196 711,58
Wydatki na bieżące funkcjonowanie jednostki.	124 543,50
Wydatki remontowe.	5 850,00
Wydatki na bieżące funkcjonowanie jednostki zrealizowane w związku z realizacją programu „Samodzielni nie sami" w ramach projektu unijnego.	25 098,46

1.4. Rozdział 85220 Poradnia Rodzinna i Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Plan	430 156,00 zł
Wykonanie	388 848,88 zł
Realizacja	90,40%

Poradnia Rodzinna swoim zakresem obejmuje świadczenie specjalistycznych usług prawnych, psychologicznych, rodzinnych osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej realizował zadania powiatu z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej podejmuje działania interdyscyplinarne na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, a w szczególności:

– dokonuje diagnozy sytuacji kryzysowej osób zgłaszających się po pomoc,
– udziela wsparcia psychologicznego,
– wspiera w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej związanej z wystąpieniem przemocy w rodzinie,
– udziela poradnictwa prawnego.

Przewidziane w budżecie środki w rozdziale 85220 na finansowanie działalności Poradni Rodzinnej i Ośrodka Interwencji Kryzysowej wydatkowano w kwocie 388 848,88 zł w sposób następujący:

Wynagrodzenia osobowe 4 pracowników zatrudnionych na 3,75 etatu wraz z pochodnymi.	158 593,53
Wydatki na bieżące funkcjonowanie jednostki.	48 524,35
Wydatki na realizację programu „Samodzielni nie sami" w ramach projektu unijnego.	181 731,00

1.5. Rozdział 85231 Pomoc dla cudzoziemców

Plan 4 400,00 zł
Wykonanie 4 400,00 zł
Realizacja 100,00%

W rozdziale tym ujęte są świadczenia z tytułu pomocy dla uchodźcy z Syrii z przeznaczeniem na bieżące utrzymanie w wysokości 4 400 zł, które wypłacono w okresie od kwietnia do lipca 2014 roku.

2. Dział 853 Pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej

2.1. Rozdział 85311 Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Plan 386 693,00 zł
Wykonanie 344 062,94 zł
Realizacja 88,98%

Środki z tego rozdziału przeznaczone zostały na współfinansowanie kosztów działalności WTZ – zgodnie z art. 10 b ust 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – koszty działalności WTZ współfinansowane są ze środków PFRON i ze środków samorządu terytorialnego lub innych źródeł.

Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Puławskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych z siedzibą w Puławach.	49 320,00
Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Puławskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego w Puławach.	49 320,00
Warsztat Terapii Zajęciowej w Nałęczowie prowadzony przez Nałęczowskie Stowarzyszenie Charytatywne.	49 320,00
Warsztat Terapii Zajęciowej przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Rykach.	1 644,00
Warsztat Terapii Zajęciowej przy ul Jastrzębiej 3 w Lublinie.	1 644,00
RAZEM	**151 248,00**

Wydatki na realizację projektu „Samodzielni - nie sami" w ramach projektu unijnego.	192 814,94

3. Dochody Powiatu

Plan dochodów w 2014 roku ogółem - 400 000,00 zł.

- **Planowane dochody 150 000,00 - wykonanie 297 628,10 zł**

  zwrot wydatków z tytułu pokrycia kosztów utrzymania dzieci z terenu innych powiatów, umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu puławskiego, oraz zwrot wydatków dokonanych przez gminy z tytułu pobytu dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu puławskiego i na terenie innych powiatów,

- **Planowane dochody 200 000,00- wykonanie 422 959,59 zł**

  zwrot wydatków z tytułu pokrycia kosztów utrzymania dzieci z terenu innych powiatów umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu puławskiego oraz zwrot wydatków dokonanych przez gminy z tytułu pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie powiatu puławskiego i na terenie innych powiatów,

- **Planowane dochody 50 000,00 wykonanie 59 138,00 zł**
- Zwrot wydatków z tytułu obsługi zadań Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Inne dochody uzyskane w 2014 roku

- 19,00 zł odsetki z tytułu nieterminowego dokonania wpłat,
- 3 013,46 zł wpłata nienależnie pobranego świadczenia w latach ubiegłych,
- 3 210,06 zł odsetki od środków zgromadzonych na rachunku bankowym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach,
- 109,06 zł wpływy z lat ubiegłych od WTZ.

Łącznie dochody uzyskane w 2014 roku – 786 077,27 zł.

4. Wydatkowane środki zewnętrzne

Środki wnioskowane	Środki otrzymane	Środki wydatkowane	**Środki wydatkowane na realizację programów**
17 986,00	14 217,00	14 217,00	Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
137 981,00	4 274,00	3 957,57	Resortowy program wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014
1 320,00	1 320,00	1 320,00	Dofinansowanie realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczących wsparcia rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych powstałych przed 2014 r.
4 400,00	4 400,00	4 400,00	Pomoc dla cudzoziemców
830 129,22	830 129,22	653 855,98	Środki zewnętrzne z Europejskiego Funduszu Społecznego pozyskane na realizację programu "Samodzielni nie sami"
991 181,22	**854 340,22**	**677 750,55**	**Ogółem**

III. REALIZACJA POWIATOWEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Obszarze Pomocy Społecznej na lata 2005-2015 została w 2007 roku w całości włączona do uaktualnionej Strategii Rozwoju Powiatu Puławskiego jako załącznik nr 2.

Zawarte w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych… zadania są sukcesywnie, w miarę możliwości i posiadanych środków finansowych, wprowadzane do projektu budżetu Powiatu Puławskiego na kolejne lata.

1. Realizacja Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

W zakresie realizacji zadań zawartych w Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2011 - 2015, który jest częścią Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie puławskim na lata 2005 - 2015, działa Punkt Informacyjny dla Osób Niepełnosprawnych. Punkt działa w siedzibie i w oparciu o zasoby kadrowe Centrum. Celem działalności Punktu jest dostarczenie osobom niepełnosprawnym oraz podmiotom prowadzącym działalność na ich rzecz aktualnie obowiązujących i rzetelnych informacji niezbędnych do uzyskania adekwatnej do ich potrzeb pomocy i wsparcia. Pracownicy Punktu udzielają informacji służących wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych w społeczeństwie oraz porad prawnych.

Ponadto PCPR w Puławach udziela szerokiego wsparcia w aktywizacji społecznej i zawodowej niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu puławskiego, realizując projekt systemowy współfinansowany ze środków Unii Europejskiej pn. „Samodzielni – nie sami”.

2. Realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Puławskim na lata 2011 – 2015

Zadania Programu w 2014 roku realizowane były poprzez:

– działania podejmowane poprzez Ośrodek Interwencji Kryzysowej (poradnictwo specjalistyczne psychologiczne i prawne, schronienie w hostelu dla ofiar przemocy), spotkania indywidualne ze sprawcami przemocy,
– założenie 10 Niebieskich Kart zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. 05.180.1493 ze zm.) i rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury Niebieskiej Karty,
– umożliwienie ofiarom przemocy w rodzinie uzyskania szerokiego wsparcia poprzez udział w Programie Aktywności Lokalnej dla osób doświadczających przemocy domowej lub będących jej świadkami (grupa wsparcia, konsultacje wychowawcze, poradnictwo prawne, terapia indywidualna, kurs pierwszej pomocy przedmedycznej, kurs komputerowy). Uczestniczyło w nim 28 osób.

3. Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Puławskim na lata 2012-2014

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Puławskim na lata 2012-2014 w roku 2014 realizowany był poprzez:

– Utworzenie w ramach przyjętego limitu na 2014 r. 2 rodzin zastępczych zawodowych, w tym 1 pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. Rozszerzono zadanie 1 zawodowej rodziny zastępczej o funkcję pogotowia rodzinnego.
– Zapewnienie dzieciom opieki w rodzinnych formach pieczy zastępczej – w 2014 r. w rodzinach zastępczych umieszczono łącznie 24 dzieci.
– Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej kandydatów na rodziny zastępcze, w tym analizy dotyczącej sytuacji rodzinnej, osobistej, majątkowej kandydatów. W 2014 r. dokonano kwalifikacji 25 osób, w tym na wniosek sądu rejonowego dokonano analizy i oceny łącznie 19 osób, w tym : 11 osób, tj. 8 rodzin - kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze i 8 osób, tj. 4 rodziny kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze.
– Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia. W 2014 r. na niezawodowe rodziny zastępcze przeszkolono 12 osób, tj. 7 rodzin, 8 osób, tj. 5 rodzin odbyło szkolenie na zawodową rodzinę zastępczą.
– Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w tym w osobie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W 2014 r. łącznie wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 35 rodzin zastępczych oraz 1 rodzinny dom dziecka.
– Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka. W 2014 r. dokonano oceny 232 dzieci, czyli w ciągu roku dokonano ok. 464 ocen, w tym 106 na posiedzeniach odbywających się od października do grudnia 2014 r.
– Dokonywanie oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej mu funkcji oraz jakości wykonywanej pracy W 2014 r. dokonano 23 ocen rodzin zastępczych.
– Szkolenia rodzin zastępczych oraz wychowanków rodzin zastępczych - w 2014 r. odbyły się dwa szkolenia związane z tematyką wieloaspektowego bezpieczeństwa dzieci, tj.:
– - „Bezpieczeństwo w sieci (zagrożenia związane z agresją elektroniczną)”. W szkoleniu tym wzięły udział 52 osoby.
– - „Bezpieczne dziecko”. W szkoleniu wzięło udział 56 osób.
– Realizację Programu Aktywności Lokalnej dla wychowanków rodzin zastępczych od 15. r. ż do 25 lat współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego; w ramach programu 30 wychowanków rodzin zastępczych wzięło udział w przeprowadzonych w trakcie 10-dniowego pobytu na Mazurach szkoleniach i warsztatach mających na celu wzmocnienie aktywizacji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu wychowanków rodzin zastępczych. Ponadto w ramach programu 30 wychowanków wraz z 120 osobami z ich otoczenia wzięło udział w koncercie słowno-muzycznym „Dopóki masz wybór” promującym życie bez używek i uzależnień.

– Promocję idei rodzinnej pieczy zastępczej oraz prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnego domu dziecka. W 2014 r. szerzenie idei rodzinnej pieczy zastępczej oraz nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka prowadzony był poprzez: ogłoszenia na stronach internetowych, rozpowszechnianie informacji za pośrednictwem ogłoszeń parafialnych oraz stowarzyszeń działających na rzecz rodziny; w miejscach ogólnie dostępnych rozkładano ulotki tematyczne, m.in. w ramach stoisk na targach pracy i corocznych dożynkach powiatowych; przygotowywanie i drukowanie kalendarzy ściennych; organizowanie imprez integracyjnych i okolicznościowych; indywidualne rozmowy z osobami zainteresowanymi. Nawiązano także współpracę z ośrodkami pomocy społecznej, sądem, placówkami oświatowymi, Komendą Powiatową Policji w Puławach, Komendą Powiatową Straży Pożarnej w Puławach, Młodzieżowym Domem Kultury w Puławach oraz organizacjami pozarządowymi m. in. takimi jak Stowarzyszenie „Rodzina" w Puławach, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej w Puławach, które zaproszono do wspólnego organizowania imprez na rzecz rodzicielstwa zastępczego.
– Ponadto zorganizowano obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego pod hasłem „Integracja Rodzinna", a także tutejsze Centrum brało udział w realizacji projektu „Energetyczny Tornister", w ramach którego 25 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej otrzymało tornister z kompletnym wyposażeniem niezbędnym do nauki szkolnej.
– Finansowanie świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych oraz rodzinnego domu dziecka zgodnie z ustawą. W 2014 r. rodzinom zastępczym udzielono świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci na łączną kwotę 2 022 995,71 zł, prowadzącym rodzinny dom dziecka udzielono 113 świadczeń na łączną kwotę 102 004,31 zł wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności dziecka. Ponadto rodzinom zastępczym udzielono 10 świadczeń na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka w łącznej kwocie 5000 zł. Przyznano również 33 świadczenia – dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w łącznej kwocie 9900 zł, a prowadzącym rodzinny dom dziecka przyznano 12 świadczeń na utrzymanie domu jednorodzinnego, w którym prowadzony jest rodzinny dom dziecka w łącznej kwocie 13652,19 zł.
– Zapewnienie wsparcia dla osób usamodzielnianych. W roku 2014 PCPR w Puławach realizowało proces usamodzielnienia z 76 wychowankami z rodzin zastępczych i wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych, pochodzącymi z terenu powiatu puławskiego lub osiedlającymi się na terenie naszego powiatu, a pochodzącymi z terenu innych powiatów. Ogółem osobom usamodzielnionym wypłacono 367 świadczeń na łączną kwotę 255780,69zł.
– Ponadto na terenie powiatu puławskiego w 2014 r. funkcjonowały dwa mieszkania chronione, z których skorzystało łącznie 5 wychowanków.
– Ustalenie odpłatności od rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W 2014 r. prowadzono 46 postępowań administracyjnych dotyczących ustalenia lub odstąpienia od ustalenia odpłatności rodziców biologicznych za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza w 2014 r. spełniała standardy, o których mowa w obowiązujących przepisach prawa. Zgodnie z zarządzeniem Starosty Puławskiego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach sprawuje funkcję związaną z oceną prawidłowości realizacji przez Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą im. Marii Konopnickiej w Puławach pieczy zastępczej. W 2014 r. przeprowadzona została kontrola okresowa w POW im. M. Konopnickiej pod kątem organizacji

i funkcjonowania placówki w zakresie przestrzegania standardów świadczonych usług określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 292, poz. 1720) oraz statucie i regulaminach oraz oceny zgodności funkcjonowania mieszkania chronionego, znajdującego się w strukturze Placówki z obowiązującymi standardami.

Szczegółowa realizacja programu, w tym opisanych powyżej działań, została zawarta w rozdziale „Realizacja zadań Zespołu ds. Pieczy Zastępczej oraz Zespołu ds. Świadczeń w 2014 r." niniejszego sprawozdania.

4. Realizacja Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011 – 2015

W ramach programu PCPR realizuje programy zapobiegania przemocy w rodzinie, w szkole i w środowisku lokalnym.

W 2014 roku realizowane były następujące działania w ramach profilaktyki:

- PAL dla osób z problemami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- PAL dla młodzieży zagrożonej ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- prowadzenie indywidualnych spotkań korekcyjno-edukacyjnych ze sprawcami przemocy - skorzystało 9 osób,
- prowadzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie – skorzystało 28 kobiet w ramach PAL,
- udzielanie schronienia w hostelu ofiarom przemocy domowej – skorzystało 14 osób,
- prowadzenie terapii ofiar przemocy w rodzinie, udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej osobom korzystającym z pomocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej oraz w Poradni Rodzinnej, udzielanie pomocy ofiarom katastrof i klęsk żywiołowych oraz w innych stanach kryzysu zagrażających zdrowiu psychicznemu.

W 2014 r. z pomocy psychologicznej w OIK skorzystało 180 osób, w tym 39 z powodu różnego rodzaju kryzysów oraz zaburzeń psychicznych, natomiast w ramach pracy Poradni Rodzinnej z pomocy skorzystały 263 osoby, w tym 37 z powodu kryzysów i zaburzeń psychicznych. Z pomocy prawnej skorzystały 92 osoby.

Wszystkie działania były ewidencjonowane w rejestrze osób korzystających z pomocy.

Pracownicy OIK i PR kierowali osoby w stanach kryzysu na konsultacje specjalistyczne do lekarzy psychiatrów.

W ramach realizacji programu ze środków PFRON udzielono ogółem dofinansowania dla 248 osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym z niepełnosprawnością intelektualną na łączną kwotę 1 447 585 zł, co stanowi 66,07% środków PFRON przeznaczonych na ustawowe zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w 2014 r., w tym :

- do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych dla 119 osób na kwotę 54 283 zł,
- do wyjazdu na turnus rehabilitacyjny dla 33 osób na kwotę 44 580 zł,
- do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego dla 2 osób na kwotę 2 431 zł,
- do likwidacji barier funkcjonalnych dla 4 osób na kwotę 14 651 zł,

- do działalności 3 warsztatów terapii zajęciowej prowadzących zajęcia dla 90 osób z zaburzeniami psychicznymi na kwotę 1 331 640 zł.

Ponadto w 2014 r. 13 osób z zaburzeniami psychicznymi wzięło udział w programie Aktywny Samorząd realizowanym ze środków PFRON i skorzystało z dofinansowania w wysokości 59 728 zł w zakresie:

– Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową - 5 osób na kwotę 23 488 zł,
– Moduł II - dofinansowanie do kosztów nauki na poziomie wyższym - 8 osób na kwotę 36 240 zł.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi korzystały również z porad udzielanych w Punkcie Informacyjnym dla Osób Niepełnosprawnych prowadzonym przez pracowników PCPR.

W 2014 r. brali również udział w programach realizowanych w ramach projektu „Samodzielni - nie sami" finansowanym ze środków Unii Europejskiej. Ilościowy udział tych uczestników w ogólnej liczbie uczestników niepełnosprawnych wyniósł 18%, zaś ich udział w kosztach zrealizowanych programów stanowił 16,4%.

Część tych osób wzięła udział w Programie Aktywności Lokalnej dla osób niepełnosprawnych w wieku 18-64 lat i skorzystała ze szkolenia z zakresu:

- poradnictwa prawnego nt. praw i uprawnień osób niepełnosprawnych,
- zajęć fizycznych usprawniających psychoruchowo z trenerem nordic walking,
- treningu kompetencji i umiejętności społecznych,
- warsztatów z trenem pracy nt. "Spółdzielnia socjalna - pomysł na biznes".

Natomiast 15 osób niepełnosprawnych w tym 4 z zaburzeniami psychicznymi zostało objętych indywidualnym wsparciem; wspólnie z pracownikiem socjalnym opracowano indywidualne ścieżki reintegracji obejmujące instrumenty aktywnej integracji, tj. instrumenty aktywizacji zawodowej, społecznej, zdrowotnej i edukacyjnej, w ramach których uczestnicy z zaburzeniami psychicznymi skorzystali z następujących kursów:

- pomocnik kucharza,
- integracja sensoryczna I stopnia,
- kwalifikowany pracownik ochrony.

Ponadto grupa 20 rodziców wychowujących dzieci niepełnosprawne, w tym dzieci z zaburzeniami psychicznymi, wraz z tymi dziećmi uczestniczyła w specjalnie dla nich zorganizowanym Programie Aktywności Lokalnej.

W ramach działań o charakterze środowiskowym w październiku 2014 r. zorganizowano plenerową imprezę sportowo-kulturalną dla 120 niepełnosprawnych uczestników projektu i osób z ich otoczenia, na której część występów artystycznych wykonali uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej oraz uczniowie SOSW. Brali oni też czynny udział w konkurencjach sportowych odbywających się podczas imprezy.

Ponadto uczestnicy 3 warsztatów terapii zajęciowej, uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Końskowoli, uczniowie SOSW, członkowie Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „Otwarty Krąg" z Kurowa zaprezentowali własnoręcznie wykonane prace w ramach terapii zajęciowej. Były to bardzo różnorodne prace, m.in. biżuteria, stroiki okolicznościowe, oryginalne kartki okolicznościowe, obrazy wykonane różną techniką, np. malowane na płótnie, na szkle, haftowane ściegiem krzyżykowym, witraże.

Na rok 2015 zaplanowany jest kolejny program w projekcie „Samodzielni - nie sami" z udziałem osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi.

W sprawozdaniu za 2014 rok należało określić wskaźnik jako procent udziału na pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi w ogólnych wydatkach PCPR. W 2014 roku wskaźnik ten kształtował się na poziomie 26,06%, a wydatki na pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi wyniosły 1 984 394 zł w ogólnych wydatkach PCPR.

5. Realizacja projektu systemowego „Samodzielni – nie sami" współfinansowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego ze środków Unii Europejskiej

17.01.2014 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach złożyło do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie wniosek o dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego projektu systemowego „Samodzielni – nie sami" w ramach Priorytetu VII „Promocja integracji społecznej" Działania 7.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji" Poddziałania 7.1.2 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie" Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na rok 2014.

Projekt został pozytywnie zweryfikowany pod względem formalnym i merytorycznym, i zatwierdzony do realizacji uchwałą nr CCXXXIX/4908/2014 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 8 kwietnia 2014 r. W dniu 16 kwietnia 2014 r. został zawarty aneks do umowy ramowej nr PO KL.07.01.02-06-007/08-12 pomiędzy Województwem Lubelskim - Wojewódzkim Urzędem Pracy w Lublinie a Powiatem Puławskim/Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach, na postawie którego przyznano Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach dofinansowanie projektu systemowego w łącznej kwocie 830 129,22 zł na rok 2014, w tym płatność ze środków europejskich w kwocie 788 390,89 zł i dotacja celowa z budżetu krajowego w kwocie 41 738,33 zł; ogólną wartość projektu określono na 927 518,69 zł.

Celem głównym projektu było wyrównanie szans 146 osób wykluczonych/zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu powiatu puławskiego oraz podwyższenie statusu zawodowego i społecznego poprzez przygotowanie tych osób do wejścia lub powrotu na rynek pracy oraz do życia społecznego. Cel główny osiągany był poprzez realizację celów szczegółowych, takich jak:

- zaktywizowanie społeczno-zawodowe 86 osób poprzez zrealizowanie 4 Programów Aktywności Lokalnej,
- zaktywizowanie społeczno-zawodowe 60 osób poprzez zrealizowanie 2 Programów Aktywności Lokalnej: dla 25 osób niepełnosprawnych, 20 rodziców dzieci niepełnosprawnych oraz wsparcie indywidualne 15 osób niepełnosprawnych w ramach Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych.

Realizacja celów szczegółowych odbywała się przy zastosowaniu instrumentów aktywnej integracji (aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej) w procesie pracy socjalnej.

Założone cele i działania są zgodne z Planem Działania dla Priorytetu VII PO KL na lata 2014-2015, Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego 2006-2020, Strategią Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020. Ponadto przedstawione cele są zbieżne z celami zawartymi w „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w obszarze pomocy społecznej na lata 2005 - 2015" Cel strategiczny 2: Sprawny i efektywny system wsparcia osób niepełnosprawnych i Cel strategiczny 3: Rozwój inicjatyw i działań na rzecz osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka, Cele szczegółowe: Rozwój różnorodnych form wsparcia usamodzielnianych wychowanków, Budowanie zintegrowanego systemu działań na rzecz przeciwdziałania marginalizacji społecznej osób i rodzin.

W 2014 roku zrealizowano następujące działania aktywnej integracji:

1) Działania indywidualne dla osób niepełnosprawnych – 15 osób
2) Programy aktywności lokalnej:
   - dla wychowanków rodzin zastępczych– 30 osób,
   - dla osób doświadczających przemocy domowej lub będących jej świadkami – 28 osób,
   - dla młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym pow. 15. r. ż. – 12 osób,
   - dla osób z problemami opiekuńczo-wychowawczymi – 16 osób,
   - dla osób niepełnosprawnych w wieku 18 - 64 lat – 25 osób,
   - dla rodziców wychowujących dzieci niepełnosprawnych – 20 osób.

Wyboru grup docelowych dokonano zgodnie z Planem Działania na lata 2007 – 2013 PO KL przewidującym w Poddziałaniu 7.1.2. w szczególności działania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz osób opuszczających rodziny zastępcze i placówki. Uczestnicy projektu zostali wyłonieni przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach poprzez analizę dokumentacji, w tym dokumentacji dotyczącej dofinansowań ze środków PFRON. Rekrutacji uczestników projektu systemowego dokonano z uwzględnieniem zasady równych szans, w tym równości płci, wyjątkiem był PAL dla osób doświadczających przemocy, w którym ze względu na specyfikę problemu brały udział wyłącznie kobiety.

W ramach projektu zatrudniono w PCPR pracownika socjalnego ds. osób niepełnosprawnych (pełny etat) oraz doradcę ds. osób niepełnosprawnych (w wymiarze ½ etatu); wynagrodzenia finansowano w całości ze środków EFS.

W 2014 r. w projekcie wzięło udział 146 osób, w tym 25 osób niepełnosprawnych.

Od początku realizacji projektu, tj. od 2008 roku, w projekcie wzięło udział 829 osób; w tym 505 (60,91%) kobiet oraz 324 (39,09%) mężczyzn. Wśród uczestników projektu 361 (43,54%) osób wskazało obszar wiejski jako miejsce zamieszkania; do projektu przyjęto 93 (11,22%) osoby bezrobotne, 188 (22,68%) osób zatrudnionych, 548 (66,10%) nieaktywnych zawodowo, w tym 225 (27,14%) uczących się.

IV. PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Zadanie to realizowane jest przez Poradnię Rodzinną usytuowaną w strukturze organizacyjnej PCPR. Poradnia Rodzinna swoim zakresem działania obejmuje szeroko rozumiane poradnictwo specjalistyczne, a w szczególności psychologiczne (indywidualne, grupowe, małżeńskie oraz rodzinne) i prawne.

W 2014 r. klienci mogli korzystać z pomocy trzech psychologów (2 i ¾ etatu), pedagoga i prawnika.

Klientom zgłaszającym się do Poradni Rodzinnej proponowana jest fachowa, anonimowa i bezpłatna pomoc. W 2014 r., tak jak w latach ubiegłych, miała ona formę konsultacji i porad psychologicznych, pedagogicznych oraz prawnych. Klienci uczestniczyli również w terapii indywidualnej, małżeńskiej oraz rodzinnej.

Klientami Poradni Rodzinnej są mieszkańcy powiatu puławskiego bez względu na wiek i sytuację materialną. Osoby te zgłaszały się po pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych i wychowawczych. Najczęściej kontaktowały się one z własnej inicjatywy, były także kierowane przez kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych oraz inne instytucje pracujące na rzecz dziecka i rodziny.

1. Działalność Poradni Rodzinnej

Klienci Poradni Rodzinnej mieli możliwość skorzystania z szerokiej oferty usług, którą obrazują tabele:

Oferta Poradni Rodzinnej w 2014 roku.

Forma realizacji zadania	Liczba osób realizujących zadanie, wykształcenie	Liczba osób objętych zadaniem
Spotkania indywidualne	4 osoby (3 psychologów, pedagog)	263
Poradnictwo prawne	1 prawnik	92

Programy Aktywności Lokalnej oferowane klientom Poradni Rodzinnej w 2014 roku.

Nazwa PAL	Liczba uczestników
Program Aktywności Lokalnej dla osób z problemami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	16 osób dorosłych oraz 18 dzieci
Program Aktywności Lokalnej dla młodzieży powyżej 15. r. ż. zagrożonej wykluczeniem społecznym	12 osób

1.1. Spotkania indywidualne

W 2014 r. największą liczbę klientów Poradni Rodzinnej stanowili rodzice zwracający się po pomoc z powodu problemów wychowawczych (m.in. wagary, zaburzenia zachowania - agresja, kradzieże, używanie substancji psychoaktywnych, zaburzenia nastroju i emocji - depresje, próby i myśli samobójcze, fobie szkolne, ciąże nieletnich).

Oferta Poradni Rodzinnej skierowana jest do całej rodziny i obejmuje proces diagnozowania problemu, konsultacji, wsparcia, edukacji oraz terapii.

Kolejną liczną grupą klientów były osoby w sytuacjach kryzysowych mające różnego typu problemy emocjonalne. Wiele osób zgłaszało się z powodu trudnych osobistych przeżyć (utrata pracy, zdrada, śmierć bliskiej osoby, rozwód, separacja).

W ocenie pracowników rośnie również liczba małżeństw zgłaszających się po pomoc terapeutyczną. Małżeństwa te zazwyczaj były w kryzysach, a największym problemem była zaburzona komunikacja interpersonalna.

Oferta Poradni Rodzinnej skierowana jest również do osób niepełnosprawnych.

Łącznie w 2014 roku z pomocy specjalistycznej w Poradni Rodzinnej skorzystały 263 osoby.

Psychologowie Poradni Rodzinnej w 2014 r. wykonali również 27 diagnoz dzieci umieszczonych w rodzinnej opiece zastępczej z terenu powiatu puławskiego oraz przeprowadzili 112 konsultacji psychologicznych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.

Pracownicy Poradni Rodzinnej wzięli udział w 15 posiedzeniach w sprawie oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zostały przeprowadzone 22 badania psychologiczne w funkcjonujących rodzinach zastępczym w celu

dokonania oceny posiadanych predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Ponadto przeprowadzono, na wniosek Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Organizatora Pieczy Zastępczej, badania psychologiczne kandydatom na rodziców zastępczych i w oparciu o nie wydano 15 opinii.

1.2. Programy Aktywności Lokalnej dla klientów Poradni Rodzinnej

W ramach działań profilaktycznych dla klientów Poradnia Rodzinna realizowała dwa Programy Aktywności Lokalnej:

– Program Aktywności Lokalnej dla młodzieży powyżej 15. r. ż. zagrożonej wykluczeniem społecznym,
– Program Aktywności Lokalnej dla osób z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

1.2.1 Program Aktywności Lokalnej dla młodzieży powyżej 15. r. ż. zagrożonej ubóstwem i wykluczeniem społecznym

Programem objętych było 12 uczestników (6 dziewcząt i 6 chłopców), mieszkańców powiatu puławskiego.

Celem programu była aktywizacja i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu młodzieży objętej programem poprzez rozwijanie umiejętności społecznych, podniesienie poczucia własnej wartości.

W ramach realizacji programu przeprowadzono trening kompetencji i umiejętności społecznych z elementami autoprezentacji (15 godzin), kurs pierwszej pomocy przedmedycznej (3 godziny), doradztwo zawodowe (2 godziny dla uczestnika) oraz szkolenie z zakresu grafiki komputerowej – grafika komputerowa (20 godzin) podczas 10-dniowego pobytu w Ośrodku Kolonijno-Wypoczynkowym „Grześ", ul. Leśna 5 w Mikoszewie koło Jantaru, w terminie od 09.08.2014 r. do 18.08.2014 r.

Dodatkowo w ramach działań o charakterze środowiskowym zaproponowano młodzieży wyjście do kina w Puławach na seans 3D oraz po seansie wyjście na pizzę.

1.2.2 Program Aktywności Lokalnej dla osób z problemami w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

Programem objętych było 16 uczestników (12 kobiet i 4 mężczyzn) oraz 18 dzieci, mieszkańców powiatu puławskiego.

Celem programu było zwiększenie kompetencji wychowawczych uczestników, wsparcie ich w problemach wychowawczych z dziećmi oraz edukacja w zakresie potrzeb dziecka, znaczenia norm i wymagań w rozwoju dziecka, a także nabycie umiejętności skutecznego i konsekwentnego dyscyplinowania oraz poprawa komunikacji z dziećmi.

W ramach realizacji programu przeprowadzono trening kompetencji i umiejętności społecznych (15 godzin), kurs pierwszej pomocy przedmedycznej (3 godziny) oraz indywidualne konsultacje wychowawcze (6 godzin dla uczestnika) podczas 8-dniowego wyjazdu do Ośrodka Wypoczynkowego „Relaks i Wygoda" w Jastrzębiej Górze w terminie od 17.08.2014 r. do 24.08.2014 r.

Uczestnicy programu wzięli udział również w treningu kompetencji wychowawczych, zorganizowanym w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Puławach w terminie 4 września – 6 listopada 2014 r. w wymiarze 30 godzin.

Ponadto, w ramach działań o charakterze środowiskowym, uczestnicy wzięli udział w jednodniowym wyjeździe do Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego.

1.3. Poradnictwo prawne

Porady prawne były świadczone rodzinom i osobom z terenu powiatu puławskiego, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Klientom udzielono poradnictwa głównie w sprawach:

– alimentacyjnych (w tym egzekucji),
– rozwodowych (ew. separacji),
– dotyczących władzy rodzicielskiej,
– uprawnień i obowiązków rodziny zastępczej i opieki prawnej,
– ustalenia kontaktów z dzieckiem (zarówno rodziców jak i dziadków).

Z pomocy prawnej skorzystały 92 osoby.

V. OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ, HOSTEL DLA OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ - PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

1. Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej podejmuje kompleksowe działania interdyscyplinarne na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, w szczególności spowodowanego przemocą domową. Celem pomocy psychologicznej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie z problemami, a dzięki temu zapobieżenie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Na początku kontaktu z osobą doświadczającą przemocy najważniejsze jest zapewnienie jej poczucia bezpieczeństwa poprzez np. udzielenie schronienia w hostelu dla ofiar przemocy oraz nawiązanie pozytywnej relacji terapeutycznej. W trakcie pracy terapeutycznej z ofiarą przemocy celem jest wzmocnienie jej poczucia wartości, podniesienie motywacji do zmian w życiu i wiary w swoje możliwości, pracowanie nad mechanizmami przemocy, co najczęściej skutkuje podjęciem przez nią działań mających na celu trwałe i skuteczne poradzenie sobie z przemocą np. złożenie wniosku o alimenty, pozwu rozwodowego, wyprowadzenie się od sprawcy przemocy, zawiadomienie prokuratury o popełnionym przestępstwie itp.

Specjaliści: psychologowie i pedagog przyjmują klientów w poniedziałek w godz. 8.00 - 16.00 oraz od wtorku do piątku w godzinach 7.00 - 18.00, natomiast prawnik raz w tygodniu w czwartek w godz. 15.00 - 17.00.

Z myślą o potencjalnych klientach dla ułatwienia im kontaktu z OIK działa bezpłatna infolinia, dostępna w godzinach pracy OIK pod nr telefonu 800 110 001.

Informacja o możliwości skorzystania z pomocy OIK została rozpropagowana poprzez lokalne media, ulotki, plakaty, pisma do instytucji zajmujących się osobami potrzebującymi pomocy.

Pracownicy realizują ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. oraz rozporządzenie w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz formularzy „Niebieska Karta". W związku z powyższym w 2014 roku założyli 10 Niebieskich Kart osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz brali udział w 44 grupach roboczych zespołów interdyscyplinarnych w gminach na terenie powiatu puławskiego.

W 2014 roku pomocą Ośrodka Interwencji Kryzysowej objęto 180 osób.

Zestawienie liczby klientów OIK, osób którym udzielono schronienia w hostelu oraz liczby Niebieskich Kart założonych przez OIK w 2014 r.

Komórka/forma pomocy	Liczba klientów/kart
OIK	180
HOSTEL	14
NIEBIESKIE KARTY	10

1.1. PAL dla osób doświadczających przemocy domowej lub będących jej świadkami

Celem programu była poprawa funkcjonowania społecznego i emocjonalnego, zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacja w celu przywrócenia samodzielności życiowej osobom doświadczającym przemocy.

W programie wzięło udział 67 osób (28 kobiet, 39 dzieci). Uczestnicy zostali zakwalifikowani do trzech grup. Grupa pierwsza składała się z 9 kobiet i 11 dzieci i była to grupa kontynuująca program z 2012 r. Grupa druga to 9 kobiet i 13 dzieci, i była to grupa kontynuująca program z 2013 r., grupa trzecia liczyła 10 kobiet i 15 dzieci, i była to grupa rozpoczynająca swój udział w programie.

W ramach programu dla grupy I - 9 kobiet przeprowadzono trening asertywności i relaksacji w wymiarze 20 godzin oraz indywidualne konsultacje wychowawcze w wymiarze 4 godzin dla 8 osób podczas 8-dniowego wyjazdu do Domu Wczasowego Azymut w Chłapowie w terminie od 09.07.2014 r. do 16.07.2014 r. Ponadto na terenie Puław zorganizowano poradnictwo specjalistyczne w formie grupy wsparcia w wymiarze 30 godzin (10 spotkań po 3 godziny) w terminie 12.09.2014 r. – 14.11.2014 r. oraz kurs komputerowy w wymiarze 20 godzin dla wszystkich uczestniczek programu w terminie 01.10.2014 r. – 28.11.2014 r.

W ramach programu dla grupy II - 9 kobiet przeprowadzono trening umiejętności wychowawczych w wymiarze 15 godzin oraz kurs pierwszej pomocy przedmedycznej w wymiarze 5 godzin, podczas 6-dniowego wyjazdu do Hotelu Gryfia Mazur w Szeligach w terminie od 18 - 23.08.2014 r. Ponadto na terenie Puław zorganizowano poradnictwo specjalistyczne w formie grupy wsparcia w wymiarze 30 godzin (10 spotkań po 3 godziny) oraz indywidualne poradnictwo prawne (3 godziny dla każdej uczestniczki) w terminie od 12.09.2014 r. do 14.11.2014 r.

W ramach programu dla grupy III -10 kobiet przeprowadzono trening umiejętności społecznych w wymiarze 12 godzin podczas 4-dniowego wyjazdu do Hotelu „Spichlerz pod Żurawiem" w Kazimierzu Dolnym w terminie od 09.08.2014 r. do 12.08.2014 r. oraz poradnictwa grupowego - grupy wsparcia w ilości 30 godzin, indywidualnego poradnictwa prawnego w ilości 5 godzin i indywidualnej terapii psychologicznej w ilości 10 godzin w terminie od 01.09.2014 r. do 30.11.2014 r., przeprowadzonego w Puławach.

W czasie zajęć z uczestniczkami ich dzieci miały zapewnioną fachową opiekę.

Praca psychologiczna z osobami doświadczającymi przemocy jest bardzo trudna. Trudności te wynikają ze specyfiki funkcjonowania ofiar przemocy (wyuczona bezradność, niskie poczucie własnej wartości, brak wiary w zmiany, silne poczucia winy, lęk przed zmianami), co powoduje, że osoby te szybko wycofują się z kontaktu, mają wysoki poziom lęku przed sprawcą, czują się od niego uzależnione i zupełnie bezradne. Uregulowania prawne nie chronią w wystarczający sposób ofiary przemocy przed sprawcą. Sprawy sądowe trwają bardzo długo, często są umarzane z braku wystarczających dowodów, świadków,

a jeżeli zostają zakończone wyrokiem, to kary są niskie.

W celu wsparcia ofiar przemocy i zapewnienia im schronienia od 2007 r. funkcjonuje hostel dla ofiar przemocy. Od stycznia 2014 r. Ośrodek dysponuje 3 pokojami z kuchnią i łazienką. Są to niezależne pomieszczenia przeznaczone dla 8 osób. W 2014 roku ze schronienia w hostelu skorzystało 7 rodzin (7 osób dorosłych i 7 dzieci).

Osoby umieszczone w hostelu są objęte pomocą psychologiczną i prawną przez pracowników OIK. Lokal użytkowany jest na podstawie porozumienia z RCKU. Bieżące koszty utrzymania hostelu ponosi PCPR.

Oprócz pomocy ofiarom przemocy pracownicy pracują z osobami stosującym przemoc w rodzinie. Został opracowany program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie „Przemiana", który jest skierowany w szczególności do:

– osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych,
– osób, które uczestniczą w terapii leczenia uzależnienia od alkoholu lub narkotyków, lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych, dla których oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii,
– osób, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie.

Celem oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie jest spowodowanie zmian ich zachowań i postaw, które zmniejszą ryzyko dalszego stosowania przez nich przemocy oraz zwiększając ich zdolność do samokontroli zachowań agresywnych i konstruktywnego rozwiązywania problemów.

W 2014 r. do OIK zgłosiło się 40 osób, które zostały zdiagnozowane jako sprawcy przemocy. Z indywidualnych oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych skorzystało 9 osób, natomiast pozostałe osoby nie podjęły współpracy. Z powodu małej motywacji osób stosujących przemoc w rodzinie do podjęcia współpracy, nie udało się stworzyć grupy w celu realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie „Przemiana".

Poradnia Rodzinna oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej podejmują działania o charakterze interdyscyplinarnym. W razie potrzeby zaprasza się do zespołu interdyscyplinarnego specjalistów i pracowników innych instytucji celem wypracowania planu wspólnych działań, poprawiających sytuację rodzin oraz wspierających je w ich prawidłowym funkcjonowaniu. Pracownicy OIK i PR również biorą udział w grupach roboczych zespołów interdyscyplinarnych z terenu powiatu puławskiego.

Realizację zadań PR i OIK w 2014 r. zabezpieczało 3 psychologów (2 i ¾ etatu), pedagoga oraz 1 prawnika. Wszyscy pracownicy podnoszą regularnie swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w zajęciach szkoleniowo-warsztatowych dotyczących pomocy psychologicznej i prawnej oraz poprzez samodoskonalenie się i superwizję.

Z uwagi na duże zainteresowanie tematyką przemocy psychicznej, fizycznej oraz seksualnej wobec dzieci, zorganizowane zostały 2-dniowe warsztaty dla specjalistów zajmujących się problemami przemocy w rodzinie, w szczególności członków zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych. Była to kontynuacja szkolenia z 2013 roku. Warsztaty odbyły się w dniach 27-28.02.2014 r., przeprowadziła je pani Beata Pawlak-Jordan - psycholog, seksuolog.

VI. SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA PIECZY ZASTĘPCZEJ – DZIAŁANIA ZESPOŁU DS. PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 ze zm.) nakłada na powiat między innymi zadania dotyczące organizowania pieczy zastępczej w celu zapewnienia czasowej opieki i wychowania dzieciom, w przypadkach niemożności prawidłowego wypełniania funkcji rodzicielskich w rodzinie naturalnej.

Zarządzeniem Nr 104/2011 Starosty Puławskiego z dnia 7 grudnia 2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach zostało wyznaczone organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie puławskim. W związku z powyższym Uchwałą Nr 279/2012 Zarządu Powiatu w Puławach z dnia 14 września 2012 r. utworzono w strukturach PCPR w Puławach Zespół ds. pieczy zastępczej.

Efektywność podejmowanych działań w zakresie pieczy zastępczej zapewniała realizacja 3-letniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Puławskim na lata 2012 - 2014 r. Program ten został opracowany przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XVII/153/2012 Rady Powiatu w Puławach z dnia 30 maja 2012 r.

Celem programu było wzmacnianie rozwoju systemu pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na rodzinne jej formy. Program umożliwiał zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych formach opieki zastępczej, ustalał coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych oraz określał odpowiednie warunki do rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto umożliwiał zabezpieczenie środków finansowych na realizację przewidzianych zadań i celów.

W zakresie liczby kandydatów spełniających wymagania dotyczące rodzin zastępczych zawodowych założono na rok 2014 utworzenie 2 rodzin zastępczych zawodowych oraz 1 rodzinnego domu dziecka. Zgodnie z ww. limitem w 2014 roku powstały 2 rodziny zastępcze zawodowe, w tym 1 pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego. Dodatkowo 1 rodzina dotychczas pełniąca funkcję zawodowej rodziny zastępczej w 2014 r. pełniła również funkcję pogotowia rodzinnego. W 2014 r. nie utworzono natomiast rodzinnego domu dziecka z powodu braku osób chętnych do pełnienia takiej formy rodzinnej pieczy zastępczej.

STRUKTURA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE PUŁAWSKIM W 2014 r.

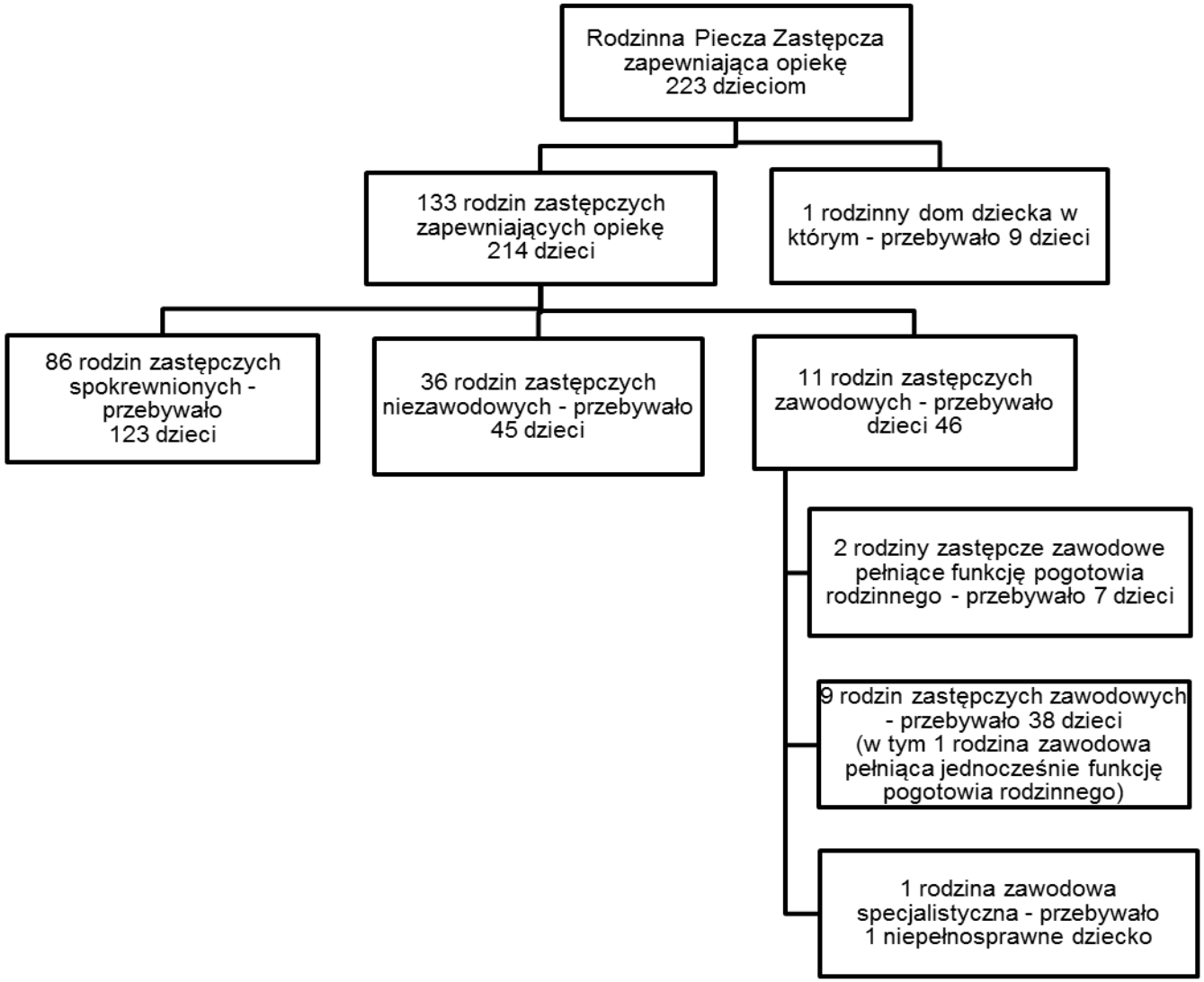

Na terenie powiatu puławskiego w 2014 r. opieką i wychowaniem w rodzinnej pieczy zastępczej zostało objętych 223 dzieci. Ogółem w rodzinach zastępczych w 2014 r. przebywało 214 dzieci:

– 123 dzieci w 86 spokrewnionych rodzinach zastępczych,
– 45 dzieci w 36 niezawodowych rodzinach zastępczych,
– 46 dzieci w 11 zawodowych rodzinach zastępczych, w tym w 1 rodzinie specjalistycznej oraz w 2 zawodowych rodzinach zastępczych pełniących funkcje pogotowia rodzinnego.

Ponadto w 1 rodzinnym domu dziecka było umieszczonych w ciągu całego roku 9 dzieci.

1.1. Działania realizowane na rzecz rozwoju pieczy zastępczej

1) Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinnych formach pieczy zastępczej.
   W 2014 r. do rodzin zastępczych trafiło 24 dzieci w tym:
   - 5 dzieci do rodzin zastępczych spokrewnionych,
   - 7 dzieci do rodzin zastępczych niezawodowych,
   - 11 dzieci do rodzin zastępczych zawodowych, w tym 7 dzieci do rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego,
   - 1 dziecko do rodzinnego domu dziecka.
2) Promocja idei pieczy zastępczej typu rodzinnego oraz prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnego domu dziecka.

Szerzenie idei rodzinnej pieczy zastępczej oraz nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka prowadzony był poprzez:

- ogłoszenia na stronach internetowych,
- rozpowszechnianie informacji za pośrednictwem ogłoszeń parafialnych oraz stowarzyszeń działających na rzecz rodziny,
- w miejscach ogólnie dostępnych rozkładano ulotki tematyczne m.in. w ramach stoisk na targach pracy i corocznych dożynkach powiatowych,
- przygotowanie i drukowanie kalendarzy ściennych,
- organizowanie imprez integracyjnych i okolicznościowych,
- indywidualne rozmowy z osobami zainteresowanymi.

Nawiązano współpracę z ośrodkami pomocy społecznej, sądem, placówkami oświatowymi, Komendą Powiatową Policji w Puławach, Komendą Powiatową Straży Pożarnej w Puławach, Młodzieżowym Domem Kultury w Puławach oraz organizacjami pozarządowymi m.in. Stowarzyszeniem „Rodzina" w Puławach, Towarzystwem Krzewienia Kultury Fizycznej w Puławach, które zaproszono do wspólnego organizowania imprez na rzecz rodzicielstwa zastępczego.

W celu promocji idei rodzinnej pieczy zastępczej zorganizowano w dniu 30 maja 2014 r. obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego pod hasłem „Integracja Rodzinna" pod honorowym patronatem Starosty Puławskiego oraz Prezydenta Miasta Puławy.

Impreza miała charakter plenerowy i odbyła się na Skwerze Niepodległości w Puławach przy partnerskiej współpracy wielu instytucji i organizacji pozarządowych takich jak: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach, Młodzieżowy Dom Kultury w Puławach, Stowarzyszenie „Rodzina" w Puławach, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej w Puławach, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza im. M. Konopnickiej w Puławach, Medyczne Studium Zawodowe w Puławach oraz z udziałem animatorów i wolontariuszy.

Obchody uświetnił występ wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Puławach oraz wystawa prac plastycznych i wyrobów ceramicznych uczniów Ośrodka. Dzięki sponsorom dla uczestników i zaproszonych gości przygotowany był poczęstunek. Każde dziecko otrzymało nagrody i upominki oraz słodycze za udział w konkursach i zabawach.

3) Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnego domu dziecka w tym przeprowadzenie badań pedagogicznych, psychologicznych i analizy dotyczącej sytuacji rodzinnej, osobistej, majątkowej kandydatów oraz organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, kwalifikowanie ich na ww. szkolenie, wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia.

   W 2014 r. na niezawodowe rodziny zastępcze przeszkolono 12 osób, tj. 7 rodzin, w tym 8 osób, tj. 5 rodzin uzyskało pozytywne kwalifikacje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. Ponadto w 2014 r. 8 osób, tj. 5 rodzin odbyło szkolenie na zawodową rodzinę zastępczą, w tym 3 osoby na zawodową rodzinę zastępczą pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego. Spośród ww. kandydatów 7 osób, tj. 4 rodziny uzyskało pozytywne kwalifikacje do sprawowania roli zawodowej rodziny zastępczej, w tym 2 osoby, czyli 1 rodzina na pełnienie funkcji pogotowia rodzinnego. Ponadto na wniosek sądów rejonowych dokonano analizy i oceny łącznie 19 osób, w tym: 11 osób, tj. 8 rodzin - kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze i 8 osób, tj. 4 rodziny – kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze.

4) Przygotowanie rodzin zastępczych na przyjęcie dziecka zgodnie z art. 47 ustawy, między innymi poprzez:
   – udzielenie szczegółowych informacji o dziecku i jego sytuacji prawnej (w tym umożliwiającej przysposobienie dziecka), rodzinnej, zdrowotnej, szkolnej, co wymaga zgromadzenia stosownej dokumentacji oraz nawiązania współpracy z sądami, placówkami służby zdrowia, ośrodkami pomocy społecznej i asystentami rodzin biologicznych,
   – dokonanie diagnozy psychofizycznej dziecka, w tym dziecka ze specjalnymi potrzebami.

5) Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą.
   – rodzinom zastępczym wychowującym dzieci o nieprawidłowym rozwoju zapewniany jest dostęp do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
   – indywidualnie dla każdego dziecka trafiającego do rodzinnej pieczy zastępczej przygotowywany jest plan pomocy dziecku,
   – organizator rodzinnej pieczy zastępczej pomaga rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
   – zapewniona jest bezpłatna pomoc prawna zwłaszcza w zakresie prawa rodzinnego,
   – prowadzone jest psychologiczne i pedagogiczne poradnictwo i terapia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą,
   – rodzinom zastępczym niezawodowym, zawodowym zapewnione jest poradnictwo, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego,
   – raz w miesiącu prowadzona jest grupa wsparcia dla zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych oraz grupa wsparcia dla rodzin objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej,
   – 25 dzieci z rodzin zastępczych otrzymało tornister z kompletnym wyposażeniem niezbędnym do nauki

szkolnej w ramach organizowanego przez PGE Dystrybucja S.A. oddział Lublin – przy współpracy PCPR w Puławach – projektu „Energetyczny Tornister".

W razie potrzeby rodziny zastępcze oraz dzieci kierowane są do Poradni Rodzinnej działającej w strukturze Centrum lub Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Puławach w celu objęcia specjalistyczną pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

Od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej objętych było łącznie 35 rodzin zastępczych i jeden rodzinny dom dziecka, przy czym liczba rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka objętych pomocą koordynatora jednocześnie w miesiącu kalendarzowym nie przekraczała 30.

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej udziela wsparcia rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej. Polega to m. in. na przygotowaniu we współpracy z rodziną zastępczą planu pomocy dziecku; pomocy rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu; umożliwieniu opiekunom i dzieciom dostępu do specjalistycznej pomocy, tj. psychologicznej, pedagogicznej i prawnej. Z rodzin objętych pomocą koordynatora w 2014 r. rozwiązanych zostało 6 rodzin zastępczych, czworo dzieci powróciło do rodziców biologicznych, troje dzieci zmieniło formę pieczy zastępczej, dwoje dzieci zostało adoptowanych, jeden wychowanek rodzinnej pieczy zastępczej usamodzielnił się i opuścił rodzinę zastępczą, a jedna dorosła wychowanka po ukończeniu 18. r. ż. zdecydowała o pozostaniu w rodzinie zastępczej do czasu ukończenia nauki.

6) Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka.

W przypadku dzieci poniżej 3. roku życia ocena ta dokonywana jest nie rzadziej niż co 3 miesiące, natomiast odnośnie do starszych dzieci nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Ocena dokonywana jest m.in. w celu analizy całokształtu sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej, modyfikowania planu pomocy dziecku, monitorowania procedury adopcyjnej dzieci z uregulowaną sytuacją prawną oraz wydania opinii dotyczącej zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, o czym informowany jest właściwy sąd rodzinny. Zgodnie ze zmianami ustawy od 19 września 2014 r. organizator rodzinnej pieczy zastępczej ww. oceny dokonuje na posiedzeniu m.in. z udziałem: rodziny zastępczej lub odpowiednio prowadzących rodzinny dom dziecka, pedagoga, psychologa, asystenta rodziny, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodziców dziecka (z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej). Ponadto do udziału w posiedzeniu zapraszani są przedstawiciele Sądu Rejonowego w Puławach, ośrodków pomocy społecznej i instytucji oświatowych.

W 2014 r. dokonano oceny 232 dzieci czyli w ciągu roku sporządzono ok. 464 ocen, w tym 106 na posiedzeniach odbywających się od października do grudnia 2014 r. Przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczył także w posiedzeniach zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej im M. Konopnickiej w Puławach.

7) Dokonywanie oceny rodzin zastępczych lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Ocena rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka jest dokonywana pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy po raz pierwszy przed upływem roku od umieszczenia w rodzinie pierwszego dziecka, kolejna (w przypadku pozytywnej oceny) po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następne nie rzadziej niż co 3 lata. W 2014 r. dokonano 23 ocen rodzin zastępczych.

8) Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających oraz monitorowanie procedur adopcyjnych.

W 2014 r do Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie zgłoszono 24 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. Zgodnie z ustawą do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy sporządzanie opinii o zasadności przysposobienia dziecka, sporządzanie opinii o kontaktach dziecka z rodziną biologiczną i wpływie tych kontaktów na dziecko, sporządzanie opinii o zasadności wspólnego umieszczenia rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej, sporządzanie opinii o możliwości nieumieszczania wspólnie rodzeństwa z powodu nieznalezienia kandydata do przysposobienia rodzeństwa. Ponadto pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach dla 11 z ww. dzieci, wobec których została wszczęta procedura adopcyjna, zgromadzili i przekazali do ośrodka adopcyjnego m.in. informacje oraz dokumentację: o sytuacji prawnej zgłoszonego dziecka, jego sytuacji rodzinnej, odpis aktu urodzenia dziecka, orzeczenie sądu o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej, dokumentację o stanie zdrowia dziecka, w tym kartę szczepień, diagnozę psychofizyczną dziecka, plan pracy z rodziną dziecka. W 2014 r. przysposobionych zostało 4 dzieci z rodzin zastępczych.

W celu monitorowania procedur adopcyjnych dzieci przebywających w pieczy zastępczej z uregulowaną sytuacją prawną na posiedzenia do spraw oceny sytuacji dziecka zapraszani są przedstawiciele ośrodka adopcyjnego.

9) Współpraca z pełnoletnimi wychowankami rodzin zastępczych.

Pełnoletni wychowankowie opuszczający rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka byli objęci przez tut. PCPR pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. W 2014 roku pomocą było objętych łącznie 49 wychowanków.

Warunkiem otrzymania ww. pomocy jest zobowiązanie się wychowanka do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, który opracowuje wspólnie z opiekunem usamodzielnienia. W 2014 roku sporządzono 13 planów usamodzielnienia z wychowankami rodzinnych form pieczy zastępczej, którzy ukończyli 18. rok życia. Łącznie w 2014 roku w rodzinach zastępczych przebywało 34 dorosłych wychowanków.

Program usamodzielnienia określa sposób oraz formy współdziałania i wspierania osoby usamodzielnianej w kontaktach z rodziną i środowiskiem, uzyskania wykształcenia zgodnego z możliwościami i aspiracjami osoby usamodzielnianej, uzyskania kwalifikacji zawodowych, pomocy w ustaleniu uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, podjęcia zatrudnienia, a także w uzyskaniu przysługujących świadczeń.

Opiekunem usamodzielnienia może być osoba tworząca rodzinę zastępczą, prowadząca rodzinny dom dziecka, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny powiatowego centrum pomocy rodzinie lub inna osoba wskazana przez wychowanka zaakceptowana przez kierownika Centrum. Do obowiązków opiekuna usamodzielnienia należy przede wszystkim zaznajomienie się z dokumentacją i drogą życiową osoby usamodzielnianej, ocena realizacji programu i jego – w razie potrzeby – weryfikowania, współpraca z rodziną osoby usamodzielnianej i środowiskiem lokalnym, zwłaszcza ze szkołą, opiniowanie wniosków o pomoc pieniężną na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki.

W 2014 r. sporządzono 13 planów usamodzielnienia z wychowankami rodzinnych form pieczy zastępczej.

10) Współpraca z sądami i innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny:

– współpraca z sądami obejmuje: przekazywanie informacji co najmniej raz na 3 lub 6 miesięcy

o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodzinnym domu dziecka; sporządzanie opinii dotyczącej zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej – w 2014 roku przesłano 464 informacje wraz z opiniami o zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej; zawiadamianie sądu w przypadkach gdy rodzina zastępcza nie wypełnia swoich funkcji lub wypełnia je niewłaściwie; zawiadamianie sądu w przypadku stwierdzenia ustania przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej; informowanie sądu o rodzinach zastępczych, w których można umieścić dziecko; monitorowanie spraw dotyczących adopcji; przekazywanie danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz o pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej, bieżący kontakt z zespołem kuratorskiej służby sądowej ds. wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich,

- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej obejmuje: opracowywanie we współpracy z asystentem rodziny planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej; współpraca dotycząca ustalenia kontaktów rodziców biologicznych z dzieckiem przebywającym w rodzinnej pieczy zastępczej; ocena możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej; podjęcie działań mających na celu przysposobienie dziecka, udział asystenta rodziny lub pracownika socjalnego w posiedzeniach dotyczących oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej,
- współpraca z placówkami oświatowymi, w szczególności ze szkołami, do których uczęszczają dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej, obejmuje m.in. udział pedagoga i psychologa szkolnego w posiedzeniach dotyczących oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz kontakt ze szkołą w sytuacjach niepowodzeń szkolnych bądź trudności wychowawczych dotyczących dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej,
- współpraca z placówkami służby zdrowia zwłaszcza w zakresie gromadzenia niezbędnej dokumentacji medycznej dotyczącej dziecka, poradniami specjalistycznymi, ośrodkami MONAR w przypadku zagrożenia uzależnieniami wychowanków rodzin zastępczych oraz współpraca z policją w przypadku demoralizacji i konfliktu z prawem wychowanków oraz ewentualnej przemocy w rodzinie.

11) Szkolenia rodzin zastępczych oraz wychowanków rodzin zastępczych.

W 2014 r odbyły się dwa tematyczne szkolenia związane z tematyką wieloaspektowego bezpieczeństwa dzieci, tj.:

- w kwietniu 2014 r. szkolenie pt. „Bezpieczeństwo w sieci (zagrożenia związane z agresją elektroniczną)". Zakres szkolenia obejmował zagadnienia takie jak: pozytywne i negatywne sposoby wykorzystania Internetu, media społecznościowe, cyberprzemoc i jej rodzaje, problem naśladownictwa (kształtowanie światopoglądu nastolatków), problem zlecania prac domowych, dobór gier komputerowych do wieku, pornografia w sieci, grooming, sexting, handel w sieci; oszustwa finansowe, profilaktyka dot. zagrożeń w sieci prowadzona w domu (dorośli wobec zagrożeń według badań, propozycja działań profilaktycznych), dyskusja, odpowiedzi na pytania. W szkoleniu wzięły udział 52 osoby,
- w listopadzie 2014 r. pt. „Bezpieczne dziecko" prowadzone przez funkcjonariuszy Wydziału Prewencji - Zespołu ds. Nieletnich i Patologii Komendy Powiatowej Policji w Puławach,

Zakres szkolenia obejmował zagadnienia związane z zachowaniem bezpieczeństwa podczas pobytu w domu, w drodze do szkoły, podczas zabaw, w kontaktach z innymi ludźmi, zagrożenia wynikające z kontaktu z substancjami psychoaktywnymi oraz zagadnienia prawne dotyczące karalności nieletnich. W szkoleniu wzięło udział 56 osób.

Ponadto 30 wychowanków rodzin zastępczych od 15. roku życia wzięło udział w przeprowadzonych w trakcie 10-dniowego pobytu na Mazurach szkoleniach i warsztatach z zakresu poradnictwa specjalistycznego, założenia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej - „ABC własny biznes od podstaw", obsługi kas fiskalnych oraz terminala kart płatniczych. konsultacji z psychologiem, warsztatów z doradcą zawodowym. Ww. szkolenia dla wychowanków były współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

VII. ZADANIA ZESPOŁU DS. ŚWIADCZEŃ

1. Świadczenia dla rodzin zastępczych

Zgodnie z art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota 660 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej oraz 1000 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka. Ponadto w przypadku umieszczenia w rodzinie zastępczej dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów jego utrzymania.

Zgodnie z ww. ustawą świadczenia pieniężne dla rodzin zastępczych oraz rodzinnego domu dziecka udzielane są decyzjami administracyjnymi po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego. W 2014 r. wydanych zostało 172 decyzji administracyjnych w sprawie udzielenia pomocy pieniężnej rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka, bądź w sprawie zmiany wysokości świadczenia lub też wygaszających decyzje przyznające pomoc. Ponadto wydano 33 decyzje dotyczące dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dzieci w wieku od 6. do 18. roku życia przebywających w rodzinach zastępczych niezawodowych, zawodowych i w rodzinnym domu dziecka.

W 2014 r. rodzinom zastępczym udzielono świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci na łączną kwotę 2 022 995,71 zł, w tym:

– rodzinom spokrewnionym 1 471 świadczeń wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności dziecka na kwotę 982 251,56 zł,
– rodzinom zastępczym niezawodowym 713 świadczeń wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności dziecka na kwotę 524 148,42 zł,
– rodzinom zastępczym zawodowym udzielono 457 świadczeń na kwotę 414 591,42 zł,
– prowadzącym rodzinny dom dziecka udzielono 113 świadczeń na łączną kwotę 102 004,31 zł wraz z dodatkiem z tytułu niepełnosprawności dziecka.

Ponadto rodzinom zastępczym udzielono 10 świadczeń na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka w łącznej kwocie 5 000 zł. Przyznano również 33 świadczenia – dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w łącznej kwocie

9 900 zł, a prowadzącym rodzinny dom dziecka przyznano 12 świadczeń na utrzymanie domu jednorodzinnego, w którym prowadzony jest rodzinny dom dziecka w łącznej kwocie 13 652,19 zł.

W dniu 19 września 2014 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zstępczej, która uchyliła art. 80 ust. 2 – 5 dotyczące pomniejszania wysokości świadczenia w związku z otrzymywanym dochodem dziecka, tj. rentą rodzinną, alimentami oraz uposażeniem rodzinnym.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy rodzinie zastępczej zawodowej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż kwota 2 000 zł miesięcznie, natomiast rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż kwota 2 600 zł miesięcznie. W 2014 r. wynagrodzenia dla rodzin zastępczych i rodzinnego domu dziecka wypłacane były na poziomie 2000 - 3120 zł miesięcznie.

W 2014 r. Powiat Puławski otrzymał dotacje z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na realizację zadań w ramach:

1. Resortowego Programu Wspierania Rozwoju Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2014, które obejmowało zadania:
   – szkolenia rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego na kwotę 2274 zł, z czego wykorzystano kwotę 1957,57 zł (odpowiednio do liczby osób, które ukończyły szkolenie),
   – wynagrodzenie dla powstających w 2014 r. rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka na kwotę 2 000 zł (od 01.12.2014 r. utworzono 2 zawodowe rodziny zastępcze – 1 rodzina zastępcza zawodowa oraz 1 rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, którym dofinansowano w ramach programu wynagrodzenie, tj. po 1 000,00 zł dla rodziny).
2. Dotacji celowej z budżetu państwa w 2014 r. na dofinansowanie realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczących wsparcia rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych powstałych przed 2014 r. w kwocie 1320 zł – dotacja była przeznaczona na 3 dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dzieci w wieku od 6. do 18. roku życia przebywających w 2 rodzinach zastępczych niezawodowych oraz 4 świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka dla 2 rodzin zastępczych niezawodowych.

Ponadto Powiat Puławski otrzymał także dotację w ramach Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014 na kwotę 14 217 zł – z przeznaczeniem na dofinansowanie wynagrodzenia 1 koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionego w PCPR w Puławach.

2. Porozumienia

Zgodnie z art. 191 ust. 1 i ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej na podstawie zawartych porozumień w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków.

W 2014 r. na terenie innych powiatów w rodzinnych formach pieczy zastępczej umieszczonych było 26 małoletnich pochodzących z terenu powiatu puławskiego, a łączna kwota wydatków na opiekę i wychowanie ww. małoletnich poniesiona w 2014 r. przez Powiat Puławski wyniosła 340 296,18 zł.

Natomiast w ww. okresie na terenie naszego powiatu w rodzinach zastępczych przebywało 27 dzieci, których miejscem zamieszkania przed umieszczeniem po raz pierwszy w pieczy zastępczej były inne powiaty. Z tego tytułu na podstawie zawartych porozumień Powiat Puławski otrzymał łącznie kwotę 258 904,79 zł.

W 2014 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie innych powiatów przebywało 6 dzieci pochodzących z terenu powiatu puławskiego i z tego tytułu Powiat Puławski poniósł wydatki w łącznej wysokości 232 222,10 zł. Z kolei w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej im. M. Konopnickiej w Puławach przebywało w ww. okresie 8 małoletnich z terenu innych powiatów; powiaty te z tego tytułu dokonały wpłat na rzecz Powiatu Puławskiego w łącznej wysokości 341 858,10 zł.

3. Odpłatność gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Na podstawie art. 191 ust. 9 i ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka - umieszczonego po wejściu w życie ww. ustawy - w rodzinie zastępczej oraz średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w wysokości:

– 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
– 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
– 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu w pieczy zastępczej.

W 2014 r. obciążono 10 gmin notami księgowymi za pobyt w ciągu roku 73 dzieci w pieczy zastępczej, tj. zarówno w rodzinach zastępczych, w rodzinnym domu dziecka, jak i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na łączną kwotę 341 152,13 zł, tj.:

– Gmina Janowiec – 2 414,23 zł (3 dzieci),
– Gmina Żyrzyn – 1 829,96 zł (3 dzieci),
– Gmina Baranów – 1 675,16 zł (1 dziecko),
– Gmina Nałęczów – 17 587,67 zł (12 dzieci),
– Gmina Wąwolnica – 747,29 zł (1 dziecko),
– Gmina Kazimierz Dolny – 7 322,71 zł (1 dziecko),
– Gmina Markuszów – 51 909,86 zł (3 dzieci),
– Gmina Końskowola – 23 151,85 zł (3 dzieci),
– Gmina Puławy – 18 983,38 zł (6 dzieci),
– Miasto Puławy – 215 530,02 zł (40 dzieci).

4. Usamodzielnianie pełnoletnich wychowanków

Pełnoletni wychowankowie opuszczający rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną byli objęci przez tut. PCPR pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem, a także pomocą:

– pieniężną na usamodzielnienie w wysokości od 1 647 zł do 6 600 zł w zależności od czasu pobytu wychowanka w rodzinie zastępczej i formy pieczy zastępczej w której przebywali,

– pieniężną na kontynuowanie nauki w wysokości 494,10 zł lub 500 zł miesięcznie,
– w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym,
– w uzyskaniu zatrudnienia,
– na zagospodarowanie w formie rzeczowej w wysokości 1500 zł oraz 4941 zł z przeznaczeniem np. na wyposażenie mieszkania w niezbędne urządzenia domowe, pomoce naukowe, sprzęt rehabilitacyjny, sprzęt który pomoże podjąć zatrudnienie.

Pełnoletni wychowankowie, którzy opuścili rodziny zastępcze, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną przed 01.01.2012 r. podlegają przepisom ustawy o pomocy społecznej. Natomiast pełnoletni wychowankowie, którzy usamodzielnili się po 01.01.2012 r. podlegają ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Warunkiem otrzymaniem pomocy na usamodzielnienie jest zobowiązanie się wychowanka do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, który opracowuje wspólnie z opiekunem usamodzielnienia.

Program usamodzielnienia określa sposób oraz formy współdziałania i wspierania osoby usamodzielnianej w kontaktach z rodziną i środowiskiem, uzyskania wykształcenia zgodnego z możliwościami i aspiracjami osoby usamodzielnianej, uzyskania kwalifikacji zawodowych, pomocy w ustaleniu uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, podjęcia zatrudnienia, a także w uzyskaniu przysługujących świadczeń.

Opiekunem usamodzielnienia może być osoba tworząca rodzinę zastępczą, prowadząca rodzinny dom dziecka, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny powiatowego centrum pomocy rodzinie, osoba będąca w placówce opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej wychowawcą lub psychologiem, lub inna osoba wskazana przez wychowanka zaakceptowana przez kierownika Centrum właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie. Do obowiązków opiekuna usamodzielnienia należy przede wszystkim zaznajomienie się z dokumentacją i drogą życiową osoby usamodzielnianej, ocena realizacji programu i jego – w razie potrzeby – weryfikowania, współpraca z rodziną osoby usamodzielnianej i środowiskiem lokalnym, zwłaszcza ze szkołą, opiniowanie wniosków o pomoc pieniężną na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki.

Opracowywanie i realizacja indywidualnego programu usamodzielnienia to nie tylko współpraca opiekuna z wychowankiem, ale także praca socjalna w środowisku, spotkania z rodzinami zastępczymi czy biologicznymi oraz pracownikami placówek opiekuńczo-wychowawczych, szkół, ośrodków pomocy społecznej czy urzędów pracy, urzędów gmin lub miasta (w sprawie pracy i mieszkania komunalnego i socjalnego).

Przeprowadzenie procesu usamodzielnienia wymaga intensywnej pracy, która nie kończy się tylko na wyznaczaniu celów i zadań do realizacji, ale także wymaga dokonywania okresowej oceny, modyfikowania i dostosowywania indywidualnego planu usamodzielnienia do aktualnych potrzeb wychowanka oraz szans na samodzielne i godne życie.

W roku 2014 r. PCPR w Puławach realizowano proces usamodzielnienia z 76 wychowankami z rodzin zastępczych i wychowankami z placówek opiekuńczo-wychowawczych pochodzącymi z terenu powiatu puławskiego lub osiedlającymi się na terenie naszego powiatu, a pochodzących z terenu innych powiatów.

Ponadto ściśle współpracowaliśmy z 7 innymi powiatami w zakresie realizacji programów usamodzielnienia 9 wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych pochodzących z tych powiatów, a zamieszkałych obecnie na terenie powiatu puławskiego.

38 wychowankom z rodzin zastępczych przyznano decyzją administracyjną i wypłacono 389 miesięcznych świadczeń na kontynuowanie nauki w kwocie 181 751 zł, 6 świadczeń na zagospodarowane w formie rzeczowej w kwocie 29 560,69 zł, 9 świadczeń pomocy pieniężnej na usamodzielnienie w kwocie 44 469 zł.

Ogółem osobom usamodzielnionym wypłacono 367 świadczeń na łączną kwotę 255 780,69 zł.

14 pełnoletnim wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych pochodzącym z terenu powiatu puławskiego lub osiedlającym się na naszym terenie przyznano decyzją administracyjną i wypłacono 95 miesięcznych świadczeń na kontynuowanie nauki w kwocie 47 122,70 zł,

4 świadczenia na zagospodarowanie w formie rzeczowej w kwocie 19 700,50 zł, 6 świadczeń pieniężnych na usamodzielnienie w kwocie 37 905 zł.

Ogółem wypłacono 105 świadczeń na kwotę 104 728,20 zł, w tym dla:

– 8 wychowanków Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Marii Konopnickiej w Puławach,
– 1 wychowanka Domu Dziecka w Przybysławicach,
– 1 wychowanek Domu Dziecka w Wieliczce,
– 1 wychowanka Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kwidzynie,
– 3 wychowanek Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Krakowie.

5. Mieszkanie chronione

Na terenie powiatu puławskiego w 2014 r. funkcjonowały dwa mieszkania chronione. Mieszkanie chronione znajdujące się w budynku Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej im. Marii Konopnickiej w Puławach przy al. Partyzantów przeznaczone jest dla 2 usamodzielnianych wychowanków opuszczających rodzinę zastępczą lub placówkę opiekuńczo - wychowawczą.

Drugie mieszkanie chronione usytuowane jest przy ulicy Kaniowczyków w Puławach i jest przeznaczone dla 3 wychowanków. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej zapewniającą warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku i przygotowującą do prowadzenia samodzielnego życia.

W 2014 r. w mieszkaniu chronionym przy ul. Partyzantów przebywało 2 byłych wychowanków rodzin zastępczych. Osoby usamodzielnione zajmujące to mieszkanie ponoszą odpłatność zgodnie z uchwałą Nr XLII/339/2010 Rady Powiatu w Puławach z dnia 24 marca 2010 r. zmieniająca uchwałę Nr XL/401/2006 Rady Powiatu w Puławach w sprawie ustalenia organizacji mieszkań chronionych utworzonych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej i szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w tych mieszkaniach (Dz. U. Woj. Lub. z 2006 r. nr 89 poz. 1587). Odpłatność w 2014 r. wynosiła od 0 zł do 152 zł miesięcznie.

W 2014 r. w mieszkaniu chronionym przy ul. Kaniowczyków w Puławach przebywało 3 byłych wychowanków rodzin zastępczych. Osoby usamodzielnione zajmujące to mieszkanie ponoszą odpłatność zgodnie z powyższą uchwałą. Odpłatność w 2014 r. wynosiła od 0 zł do 249,25 zł miesięcznie.

Wysokość opłaty za pobyt w mieszkaniu chronionym ustalana jest decyzją administracyjną i uzależniona jest od sytuacji osobistej i dochodowej osoby usamodzielnionej.

6. Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Rodzice dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych lub w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych zobowiązani są do ponoszenia opłat za pobyt dzieci do wysokości miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Decyzją administracyjną odstępuje się od ustalenia opłaty, ustala bądź zwalnia rodziców biologicznych z ponoszenia opłat za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, biorąc pod uwagę zasady określone w uchwale Nr XVII/152/2012 Rady Powiatu Puławskiego z dnia 30 maja 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umarzania w całości lub części, łącznie z odsetkami, odraczania terminu płatności, rozkładania na raty lub odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (Dz. U. Woj. Lub. z 2012r., poz. 2104).

W 2014 r. wydano 46 decyzji dotyczących odstąpienia od ustalenia odpłatności od rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Sytuacja rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych jest ustalana w oparciu o zebrane materiały dowodowe w drodze postępowania administracyjnego. W większości przypadków rodzice biologiczni dziecka są, oprócz niewydolności wychowawczej, w bardzo trudnej sytuacji materialnej i życiowej (bezrobocie, niepełnosprawność, uzależnienia, długotrwała choroba, trudne warunki mieszkaniowe, inne sytuacje kryzysowe w rodzinie) i objęci są pomocą, w tym finansową, przez właściwe ośrodki pomocy społecznej.

Zdarzają się również przypadki, gdy nieznane jest miejsce pobytu rodzica biologicznego (brak meldunku, nieprzebywanie pod adresem zameldowania, brak informacji o miejscu pobytu rodzica biologicznego), co znacznie utrudnia, a wręcz uniemożliwia pracę z rodziną i podjęcie kroków w kierunku ustalenia odpłatności.

7. Alimenty

Na podstawie art. 38 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązanego do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii asystenta rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – po zasięgnięciu opinii podmiotu organizującego pracę z rodziną, może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych,
- kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązanego do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok (ust. 2 ww. przepisu).

Cześć rodziców biologicznych płaci na rzecz dzieci przebywających w rodzinach zastępczych dobrowolne alimenty, które zgodnie z wejściem nowelizacji ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej od dnia 19 września 2014 r. nie są odliczane od dochodu dziecka – w przypadku rodzin zastępczych, które mają przyznane świadczenia na podstawie tej ustawy. Z kolei świadczenia wypłacane rodzinom na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej są pomniejszane o dochód dziecka, który to stanowiły m.in. otrzymywane alimenty.

Tut. Centrum w 2014 r. wystąpiło do Sądu Rejonowego w Puławach z 18 pozwami o alimenty na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Kwota zasądzonych wyrokiem sądu alimentów w roku 2014 wyniosła od 25 zł do 300 zł na dziecko miesięcznie.

8. Kierowanie do placówek opiekuńczo-wychowawczych

Na terenie powiatu puławskiego funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza opieki całodobowej, tj. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza im. Marii Konopnickiej w Puławach.

W 2014 r. ww. placówka realizowała funkcję socjalizacyjną. Do placówki opiekuńczo-wychowawczej opieki całodobowej dziecko kieruje powiat właściwy ze względu na jego miejsce zamieszkania. Dziecko umieszczane jest w placówce opiekuńczo-wychowawczej w wykonaniu postanowienia sądu.

W 2014 r. w placówce opiekuńczo-wychowawczej funkcjonującej na terenie powiatu puławskiego umieszczono 4 dzieci, w tym 1 z innego powiatu. W ubiegłym roku w placówce socjalizacyjnej przebywało łącznie 35 dzieci. Miesięczny koszt pobytu jednego wychowanka w ww. placówce ustalono na kwotę w wysokości 3 931 zł.

W przypadku umieszczenia dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed skierowaniem do całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej ponosi wydatki na jego utrzymanie w wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w tej placówce. Wysokość wydatków oraz inne kwestie związane z umieszczeniem dzieci uregulowane są w zawartych pomiędzy powiatami porozumieniach.

Zgodnie z zarządzeniem Starosty Puławskiego z dnia 20 marca 2013 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach sprawowało funkcję związaną z oceną prawidłowości realizacji przez Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą im. Marii Konopnickiej w Puławach pieczy zastępczej.

W związku z powyższym w 2014 r. przeprowadzona została kontrola okresowa w PO-W im. M. Konopnickiej w Puławach w dniach 27 – 28 października 2014 r., której zakres obejmował: organizację i funkcjonowanie placówki w zakresie przestrzegania standardów świadczonych usług określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013, poz. 135 ze zm.), rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 292, poz. 1720) oraz statucie i regulaminach oraz ocenę zgodności funkcjonowania mieszkania chronionego znajdującego się w strukturze Placówki z obowiązującymi standardami.

9. Kierowanie do ośrodka wsparcia

W 2014 r. powstał w Górze Puławskiej Środowiskowy Dom Samopomocy, powiatowy ośrodek wsparcia dla 25 dorosłych osób z zaburzeniami psychicznymi, w którym realizowane są zadania z zakresu rehabilitacji społecznej.

Na podstawie upoważnienia udzielonego przez Starostę Puławskiego z dnia 21.11.2014 r. Dyrektor PCPR w Puławach uprawniony jest do wydawania decyzji w sprawie skierowania do ww. ośrodka wsparcia, ustalania odpłatności za korzystanie z usług oraz zwalniania z tej odpłatności osób do niej zobowiązanych.

W grudniu 2014 r. do PCPR w Puławach wpłynęły 22 wnioski wraz z kompletem dokumentów, przekazane przez ośrodki pomocy społecznej funkcjonujące na terenie powiatu puławskiego, w tym z:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowcu - 8 wniosków,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach - 14 wniosków.

W związku z powyższym tutejsze Centrum w 2014 r. prowadziło 22 postępowania administracyjne w sprawie przyznania mieszkańcom ww. gmin tej formy pomocy.

VIII. SZKOLENIE I DOSKONALENIE ZAWODOWE KADR POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ DORADZTWO METODYCZNE DLA KIEROWNIKÓW I PRACOWNIKÓW OPS

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach w 2014 roku zorganizowało następujące szkolenia dla kadr pomocy społecznej z terenu powiatu puławskiego:

1. **Temat:** Diagnoza rodziny. Praca z rodzina problemową.
   Termin: 26 - 27 maja 2014 r.
   Uczestnicy: pracownicy ośrodków pomocy społecznej, pracownicy PCPR w Puławach.
2. **Konferencja:** Rodzina w obliczu znowelizowanych ustaw.
   Termin: 16 czerwca 2014 r.
   Uczestnicy: dyrektorzy PCPR-ów z woj. lubelskiego, kierownicy i pracownicy ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu puławskiego, wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast powiatu puławskiego, pracownicy świetlic socjoterapeutycznych, przedstawiciele Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, zawodowe rodziny zastępcze, dyrektorzy szkół, przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, pracownicy PCPR w Puławach.
3. **Temat:** Ochrona danych osobowych - zasady, procedury, obowiązkowa dokumentacja w jednostce.
   Termin: 13 października 2014 r.
   Uczestnicy: pracownicy ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu puławskiego, pracownicy PCPR w Puławach.

IX. ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

Przy realizacji projektu systemowego „Samodzielni - nie sami" realizowanego przez PCPR w Puławach dla zamówień stosowane były przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.).

W 2014 roku przeprowadzono 15 postępowań o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego na łączną kwotę 413 589,65 zł oraz 2 zamówienia z wolnej ręki na łączną kwotę 11 400 zł. Łączna wartość zawartych umów poprzedzonych postępowaniami o udzielnie zamówienia przeprowadzonymi zgodnie z ww. ustawą wyniosła w 2014 roku 424 989,65 zł.

X. ZADANIA Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ REALIZOWANE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZE ŚRODKÓW PFRON

Środki finansowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przypadające według algorytmu na 2014 rok dla Powiatu Puławskiego Zarząd Funduszu określił w wysokości 2 365 572,00 zł (większe o 11,8% niż w 2013 roku).

W oparciu o tę informację Rada Powiatu Puławskiego uchwałą Nr XXXVIII/279/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. określiła rodzaje zadań i wysokość środków na poszczególne zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych, wyznaczone powiatom ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Środki na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej dla Powiatowego Urzędu Pracy zostały określone w wysokości 174 478,00 zł, a dla PCPR – 2 191 099,00 zł, w tym na realizację bieżących zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w wysokości 859 459,00 zł oraz na dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej - 1 331 640,00 zł.

Wydatkowanie środków przez PCPR na poszczególne zadania przedstawia niniejsze sprawozdanie.

1. REHABILITACJA SPOŁECZNA

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. Rehabilitacja społeczna realizowana jest przede wszystkim przez:

- wzmacnianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych,
- wzmacnianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- likwidację barier, w szczególności architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Do podstawowych form rehabilitacji społecznej dofinansowywanej ze środków PFRON należą:

- turnusy rehabilitacyjne,
- sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych,
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny,
- zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- warsztaty terapii zajęciowej.

1.1. Wykorzystanie środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie puławskim w 2014 r.

Lp	Rodzaj zadania	Otrzymane środki PFRON na zadania w roku 2014 w zł	Wykorzystane środki PFRON za 2014 rok w zł	Liczba złożonych wniosków Liczba załatwionych wniosków
	Środki finansowe PFRON ogółem na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej określone art. 35a ustawy o rehabilitacji, w tym:	2 191 099	2 191 092	
I	**Zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów warsztatów terapii zajęciowej**	1 331 640	1 331 640	3 warsztaty 90 uczestników
II	**Środki na zadania bieżące z zakresu rehabilitacji społecznej, w tym:**	859 459	859 452	1 985 1 663
1.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, w tym:	76 025	76 025	169 57
	dla dzieci do 16. r. ż. i młodzieży do 24. r. ż. uczącej się i nie pracującej	76 025	76 025	87 57
	dla dorosłych osób niepełnosprawnych	0	0	82 0
2.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	141 084	141 084	48 23
3.	Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	29 060	29 059	34 21
4.	Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	558 524	558 520	1 681 1523
5.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla indywidualnych osób niepełnosprawnych	29 622	29 622	32 27
6.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	25 144	25 142	21 12
III	**Środki finansowe dla powiatu ogółem, w tym :** **- na zadania PCPR** **- na zadania PUP**	2 365 572 2 191 099 174 473		**Zrealizowano 83,78%**

1.1.1 Turnusy rehabilitacyjne

Turnus rehabilitacyjny oznacza zorganizowaną aktywną formę rehabilitacji, połączoną z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Tryb rozpatrywania wniosków i przyznawania wysokości dofinansowań do turnusów określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 15 listopada 2007 roku w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 230 poz. 1694).

Zgodnie z ww. przepisami dofinansowanie w zależności od stopnia niepełnosprawności wnioskodawcy wynosi:

1) dla uczestnika ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 27% w odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ogłaszanego kwartalnie przez Prezesa GUS na podstawie art. 20 pkt 3 ustawy z dn. 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 z późn. zm.);
2) dla uczestnika z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 25% przeciętnego wynagrodzenia;
3) dla uczestnika z lekkim stopniem niepełnosprawności – 23% przeciętnego wynagrodzenia;
4) dla dziecka niepełnosprawnego oraz uczącej się i niepracującej młodzieży do 24. r. ż. – 27% przeciętnego wynagrodzenia;
5) dla niezbędnego opiekuna – 18% przeciętnego wynagrodzenia;
6) dla uczestnika zatrudnionego w zakładzie pracy chronionej – 18% przeciętnego wynagrodzenia.

W przypadku dużej liczby wniosków, przy jednoczesnym znacznym ograniczeniu środków PFRON, można obniżyć wysokość dofinansowania, nie więcej jednak niż o 20% kwot o których mowa wyżej.

Przy rozpatrywaniu wniosku brany jest pod uwagę średni miesięczny dochód (netto) na osobę obliczony za ostatni kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku w porównaniu do obowiązującego kryterium dochodowego w wysokości:

- 50% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej przypadającego na 1 osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 65% przeciętnego wynagrodzenia gospodarce narodowej przypadającego na osobę samotną.

Osoby niepełnosprawne kierowane są do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym na wniosek lekarza. Ze środków PFRON można również dofinansować pobyt opiekuna, gdy jego obecność na turnusie wynika z wyraźnego i uzasadnionego zalecenia lekarskiego.

Turnus trwa minimum 14 dni i może się odbyć tylko w ośrodku posiadającym ważny wpis do rejestru ośrodków i rejestru organizatorów. Rejestry są prowadzone przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej – Biuro Pełnomocnika Rządu Do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

W 2014 r. do PCPR w ww. zakresie wpłynęło 169 wniosków, w tym 87 dotyczyło przyznania dofinansowania dla dzieci i młodzieży oraz 82 wnioski dla osób dorosłych.

W 2014 r. wypłacono 76 025,00 zł, tj. dla 107 osób, w tym dla 57 wnioskodawców z grupy dzieci i młodzieży oraz dla ich 50 opiekunów.

W latach 2012 – 2014 liczba osób ubiegających się o dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych przedstawia się następująco:

- w roku 2012 - 401 osób (252 wnioskodawców i 149 opiekunów),
- w roku 2013 - 323 osoby (205 wnioskodawców i 118 opiekunów),
- w roku 2014 - 274 osoby (169 wnioskodawców i 105 opiekunów).

1.1.2 Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli:

- prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku,
- udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania,
- udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

Ta forma rehabilitacji społecznej cieszy się ciągle dużym zainteresowaniem wśród stowarzyszeń i jednostek organizacyjnych działających w Powiecie Puławskim. Niestety, ze względu na niewystarczające środki realizacja tego zadania jest ograniczona.

Do PCPR wpłynęło 21 wniosków od 9 organizacji na dofinansowanie różnego rodzaju imprez integracyjnych, jak wycieczki krajoznawcze, wyjazdy do teatru, spotkania okolicznościowe (wielkanocne, opłatkowe, Dzień Seniora, Międzynarodowy Dzień Głuchego, Dzień Białej Laski) – na łączną kwotę dofinansowania 125 212,00 zł. W związku z ograniczonymi środkami PFRON przeznaczono na te zadania ostatecznie tylko kwotę 25 144,00 zł. Do realizacji przyjęto i rozliczono 12 wniosków na kwotę 25 142,00 zł.

Wykonanie zadania w latach 2012 - 2014 przedstawia poniższa tabela:

Lata	Liczba złożonych wniosków	Liczba zawartych umów	Wartość zrealizowanych umów w zł
2012	16	13	**53 882,-**
2013	26	11	**15 911,-**
2014	21	12	**25 142,-**

1.1.3 Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się

O dofinansowanie ze środków PFRON mogą ubiegać się:

- na likwidację barier architektonicznych – osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się,
- na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych – osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności pod warunkiem, że likwidacja barier umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi tym osobom wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej to wszelkie prace adaptacyjne, budowlano-instalacyjne, zmierzające do prawidłowego i funkcjonalnego rozwiązania pomieszczeń mieszkalnych, głównie pomieszczeń sanitarnych oraz komunikacji wewnątrz mieszkań, a także prace budowlane i montażowe zewnętrzne umożliwiające samodzielne funkcjonowanie (dotyczy głównie osób na wózkach inwalidzkich i poruszających się z trudem przy pomocy kul, balkoników).

Likwidacja barier w komunikowaniu się dotyczy w szczególności osób z dysfunkcją narządu słuchu, mowy i wzroku. Polega na umożliwianiu tym osobom samodzielnego życia w społeczeństwie, np. poprzez zakup telefonów bezprzewodowych, komputerów z podłączeniem do Internetu.

Likwidacja barier technicznych dotyczy likwidacji przeszkód w wykonywaniu podstawowych, codziennych czynności, wynikających z rodzaju niepełnosprawności oraz braku zastosowania odpowiednich urządzeń i przedmiotów umożliwiających zwiększenie samodzielności i niezależności życiowej osoby niepełnosprawnej.

W budżecie w 2014 roku na likwidację barier funkcjonalnych przeznaczono kwotę 170 144,00 zł. Wnioskodawcy w tym zakresie złożyli ogółem 82 wnioski, z czego pozytywnie rozpatrzono 64 wnioski (w tym na realizację zasadnych 20 wniosków zabrakło środków finansowych), 10 wniosków oceniono negatywnie (głównym powodem był brak zgodności wnioskowanego przedmiotu z obowiązującymi procedurami), z realizacji 8 wniosków wnioskodawcy zrezygnowali.

W miejscu zamieszkania osób, które ubiegały się o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych zostały przeprowadzone wizje lokalne w celu weryfikacji zasadności wnioskowanego zakresu i kosztu robót budowlanych.

Zrealizowane wnioski dotyczyły głównie:

- bariery architektoniczne: adaptacji istniejących łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez poszerzenie otworów drzwiowych, wykonanie stanowiska prysznicowego w miejsce wanny, montażu uchwytów łazienkowych, wymiany posadzki na antypoślizgową; wyrównania dojścia do mieszkania poprzez ułożenie chodnika z kostki brukowej, wybudowania podjazdu dla wózka inwalidzkiego,
- bariery w komunikowaniu się: dofinansowania do zakupu komputerów dla dzieci i młodzieży uczącej się (m.in. z niedowładem kończyn górnych, w tym z nauczaniem indywidualnym, głuchych lub biorących udział w terapii logopedycznej) oraz osób dorosłych (m.in. z niedowładem kończyn górnych, z dysfunkcją aparatu mowy, poruszających się na wózkach inwalidzkich) wpłynęło w sumie 15 wniosków; do sterownika procesora dźwięku (1 wniosek),
- bariery techniczne: dofinansowanie do zakupu fotela sanitarnego (1 wniosek); taboretu prysznicowego (1 wniosek); pralki automatycznej (2 wnioski); do akumulatorów żelowych do wózka inwalidzkiego elektrycznego (1 wniosek).

Realizacja wniosków na likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych złożonych w roku 2014 r. (dane w zł):

Lp.	Treść	Wnioski złożone do realizacji		Zawarte umowy z wnioskodawcami		Zrealizowane umowy	
		liczba	wartość	liczba	wartość	liczba	wartość
1 .	**Wnioski ogółem**	82	671 036	44	177 279	44	170 142
2 .	Bariery architektoniczne	48	575 715	23	147 205	23	141 083
3.	Bariery w komunikowaniu się	24	85 721	16	27 650	16	27 062
4.	Bariery techniczne	10	9 600	5	2 424	5	1 997

1.1.4 Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Realizacja zadania w latach 2012 – 2014

Treść	Zrealizowane wnioski liczba - wartość w zł w 2012 r.	Zrealizowane wnioski liczba - wartość w zł w 2013 r.	Zrealizowane wnioski liczba - wartość w zł w 2014 r.
Liczba wniosków ogółem, w tym:	**1 652 - 706 502**	**1 506 - 499 908**	**1 523 – 558 520**
- osoby dorosłe	1 496 - 596 637	1 376 – 402 990	1 407 – 450 249
- dzieci, młodzież	156 - 109 865	130 - 96 918	116 – 108 271

PCPR udzielało dofinansowań osobom niepełnosprawnym na podstawie złożonego wniosku wraz z fakturą VAT za zakupiony przedmiot ortopedyczny z wyszczególnionym limitem i odpłatnością Narodowego Funduszu Zdrowia oraz udziałem własnym wnioskodawcy.

Na podstawie obowiązujących przepisów ze środków PFRON zakup można maksymalnie dofinansować do 150% sumy limitu Narodowego Funduszu Zdrowia oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie tych przedmiotów. W związku z dużą liczbą wniosków i ograniczonymi środkami są stosowane dużo niższe dofinansowania.

W 2014 roku wpłynęło 1681 wniosków, z czego zrealizowano 1523, tj. 90,6% na kwotę 558 520,00 zł.

Kwota zabezpieczonych środków w budżecie na to zadanie wyniosła 558 524,00 zł, co stanowi 65% ogólnej kwoty środków PFRON przeznaczonych na bieżące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, mimo to środki były za małe.

Złożone wnioski dotyczyły m. in. aparatów słuchowych dla dzieci i osób dorosłych (15 szt. i 196 szt.), indywidualnych przedmiotów pionizujących (7 szt.), wózków inwalidzkich (24 szt.), protez ortopedycznych piersi, kończyn dolnych i kończyn górnych (18 szt.), gorsetów i aparatów ortopedycznych dla dzieci i młodzieży (16 szt.), butów ortopedycznych, balkoników, materaców i poduszek przeciwodleżynowych oraz środków higienicznych, jak cewniki i pieluchomajtki.

1.1.5 Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

Sprzęt rehabilitacyjny to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych, mający na celu osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

O dofinansowanie mogą się ubiegać:

1) indywidualne osoby niepełnosprawne stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności,
2) osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku, deklarują środki własne w wysokości co najmniej 40% wartości zadania i nie posiadają wymagalnych zobowiązań wobec PFRON.

Realizacja wniosków złożonych przez indywidualne osoby niepełnosprawne w latach 2012 – 2014 na sprzęt rehabilitacyjny (dane w zł)

Lata	Liczba i wartość złożonych wniosków		Liczba i wartość zawartych umów		Liczba i wartość zrealizowanych umów	
2012	**31**	**58 619**	**26**	**38 359**	**26**	**36 897**
					w tym dla dzieci:	
					5	10 162
2013	**35**	**46 161**	**29**	**29 307**	**28**	**28 658**
					w tym dla dzieci:	
					4	2 852
2014	**32**	**58 330**	**28**	**30 000**	**27**	**29 622**
					w tym dla dzieci:	
					4	3 319

Przyznane dofinansowania dotyczyły głównie: łóżek rehabilitacyjnych (12 wniosków), stacjonarnych rowerów rehabilitacyjnych (6 wniosków), trójkołowych rowerów rehabilitacyjnych (7 wniosków), orbitreka (1 wniosek) i programów logopedycznych (1 wniosek).

1.2. Warsztaty Terapii Zajęciowej

Warsztat terapii zajęciowej to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka, która stwarza osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy zawodowej możliwość udziału w rehabilitacji zawodowej i społecznej poprzez terapię zajęciową zmierzającą do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędną do samodzielnego i aktywnego życia w środowisku na miarę jego potrzeb i możliwości.

Warsztaty mogą być organizowane i prowadzone przez fundacje, stowarzyszenia lub przez inne podmioty.

W powiecie puławskim działają 3 warsztaty terapii zajęciowej, które prowadzą rehabilitację społeczną i zawodową dla 90 uczestników, w tym:

- dla 30 uczestników w Nałęczowie, ul. Spółdzielcza 17; warsztat prowadzi Nałęczowskie Stowarzyszenie Charytatywne,
- dla 30 uczestników w Puławach, ul. 6-go Sierpnia 20; warsztat prowadzi Puławskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych,
- dla 30 uczestników w Puławach, ul. Wróblewskiego 21; warsztat prowadzi Puławskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Warsztat w Puławach przy ul. Wróblewskiego prowadzi rehabilitację dla osób z chorobą psychiczną i upośledzeniem umysłowym, pozostałe warsztaty – dla osób z upośledzeniem umysłowym. Wszyscy uczestnicy posiadają ważne orzeczenia o niepełnosprawności ze wskazaniem do terapii zajęciowej. Profile poszczególnych pracowni są adekwatne do rodzaju niepełnosprawności uczestników. Podopiecznymi warsztatów opiekuje się wykwalifikowana kadra, tj. terapeuci z wykształceniem wyższym (pedagogika specjalna, terapeutyczna), psycholodzy, pielęgniarki i rehabilitanci. Pozostała kadrę warsztatów stanowią księgowe (po ½ etatu), kierowca i sprzątaczki. Ogółem 3 placówki zatrudniają 36 osób na 30 ½ etatach.

Koszty działalności warsztatów są współfinansowane ze środków PFRON i ze środków Powiatu. W 2014 roku koszty działalności tych placówek wyniosły ogółem 1 464 804,00 zł, z czego 90%, tj.1 331 640,00 zł stanowią środki PFRON, a pozostałe 10%, tj. 133 164,00 zł, środki Powiatu. Obowiązek współfinansowania bieżących kosztów działalności warsztatów został nałożony na powiaty z dniem

1.01.2007 r. na mocy przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.).

Koszty utrzymania i funkcjonowania warsztatów terapii zajęciowej obejmują wydatki na: wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń kadry warsztatu, ubezpieczenia uczestników i kadry, materiały do terapii zajęciowej, doposażenie warsztatu w sprzęt, eksploatację samochodu, energię, koszty usług materialnych i niematerialnych, szkolenia kadry oraz środki wykorzystywane do treningu ekonomicznego uczestników.

Do obowiązków Centrum, oprócz finansowania bieżących kosztów działalności warsztatów, należy również sprawowanie nadzoru nad prawidłowością wydatków oraz analiza kwartalnych i rocznych sprawozdań wykorzystania środków oraz działalności rehabilitacyjnej. W tym zakresie w roku 2014 PCPR przeprowadził kontrolę we wszystkich warsztatach terapii zajęciowej.

W roku 2014 do PCPR wpłynęło 1985 wniosków na dofinansowanie zadań realizowanych z zakresu rehabilitacji społecznej, z czego zrealizowano 1663 tj. 83,78% złożonych wniosków, stosując znacznie zmniejszone dofinansowania na realizowane zadania, tj.:

- udzielanie dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych w obniżonej o ok. 19% wysokości wyłącznie dla dzieci do lat 16 oraz dla młodzieży niepełnosprawnej uczącej się i nie pracującej do 24. roku życia,
- obniżanie od 5% do 20% przyznawanego dofinansowania do realizacji wniosków w sprawie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się - po uprzedniej szczegółowej weryfikacji wniosków pod względem zakresu i kosztu zadania oraz w zależności od wysokości dochodu i indywidualnej sytuacji życiowej wnioskodawców,
- dofinansowanie do zakupu przedmiotów ortopedycznych, w tym m.in. do aparatów słuchowych dla osób dorosłych zostało ograniczone do kwoty 600 zł i 500 zł, w zależności od wysokości dochodu wnioskodawcy (maksymalne możliwe dofinansowanie wynosi 1950 zł.), a od marca do wózków inwalidzkich dla osób dorosłych do 100% limitu i od lipca do wszystkich rodzajów protez do 130% przyznanego limitu NFZ (zamiast 150% limitu NFZ).

1.3. Udział osób niepełnosprawnych w realizacji projektu systemowego „Samodzielni - nie sami”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach realizuje przy udziale środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego projekt systemowy „Samodzielni – nie sami” w ramach Priorytetu VII „Promocja integracji społecznej” Działania 7.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji” Poddziałania 7.1.2 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

W Programie Aktywności Lokalnej dla osób niepełnosprawnych w wieku od 18. do 64. roku życia ogółem wzięło udział 25 osób niepełnosprawnych i 8 osób z ich otoczenia.

Program został zrealizowany podczas wyjazdu szkoleniowego, w czasie którego przeprowadzono zajęcia z zakresu:

- poradnictwa prawnego nt. praw i uprawnień osób niepełnosprawnych (8 godzin),
- zajęć fizycznych usprawniających psychoruchowo z trenerem nordic walking (10 godzin),
- treningu kompetencji i umiejętności społecznych (22 godziny),
- warsztatów z trenem pracy nt. „Spółdzielnia socjalna - pomysł na biznes" (24 godziny).

W ramach tego programu dla wymienionej grupy zorganizowano tzw. działania o charakterze środowiskowym, tj. wyjazd na spektakl do teatru do Lublina. Udział wzięło 25 osób niepełnosprawnych oraz 8 osób z otoczenia. W ramach programu aktywności lokalnej dla rodziców dzieci niepełnosprawnych - podczas 9-dniowego wyjazdu 20 rodziców wzięło udział w treningu kompetencji wychowawczych. Rodzice skorzystali z udziału w kursie pierwszej pomocy przedmedycznej, indywidualnej terapii psychologicznej oraz z indywidualnego poradnictwa prawnego.

Oprócz programów aktywności lokalnej dodatkowo 15 osób niepełnosprawnych zostało objętych indywidualnym wsparciem; wspólnie z pracownikiem socjalnym opracowano indywidualne ścieżki reintegracji obejmujące instrumenty aktywnej integracji, tj. instrumenty aktywizacji zawodowej, społecznej, zdrowotnej i edukacyjnej, w ramach których uczestnicy skorzystali z następujących kursów, szkoleń i zajęć:

- kurs „pomocnik kucharza" – 2 osoby,
- kurs pn. „sprzedażowy kurs komputerowy z elementami księgowości i fakturowania" – 3 osoby,
- kurs integracji sensorycznej I stopnia – 1 osoba,
- kurs „przewodnik turystyczny Kazimierz Dolny – Nałęczów- Puławy – 1 osoba,
- kurs „pilot wycieczek" – 1 osoba,
- kurs spawania w osłonie gazów metodą MIG/MAG – 1 osoba,
- kurs „kwalifikowany pracownik ochrony" - 3 osoby,
- kurs „SEP - obsługa i eksploatacja urządzeń elektromagnetycznych do 1kv" - 1 osoba,
- kurs specjalista ds. public relations – 1 osoba.

Ponadto w ramach działań indywidualnych ww. grupa 15 osób niepełnosprawnych wzięła udział w stacjonarnym kursie pierwszej pomocy przedmedycznej, indywidualnym doradztwie zawodowym oraz w treningu interpersonalnym.

W ramach działań o charakterze środowiskowym w październiku 2014 r. w Kurowie zorganizowano plenerową imprezę rekreacyjną dla 120 niepełnosprawnych uczestników projektu i osób z ich otoczenia. Impreza została zorganizowana już po raz czwarty.

Tego rodzaju inicjatywa jest jedną z niewielu okazji do prezentowania twórczości zarówno scenicznej, jak i rękodzielniczej osób niepełnosprawnych. Stanowiła także niepowtarzalną okazję do integracji środowiska osób niepełnosprawnych z terenu powiatu puławskiego oraz ich pełniejszego udziału w życiu społecznym. Stałym już punktem programu było „coś dla ducha i dla brzucha". Na scenie między innymi można było podziwiać występy Grupy Teatralnej „MISZ-MASZ" ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Kęble oraz Zespołu „Sympatyczni" z Warsztatów Terapii Zajęciowej w Nałęczowie. Twórczość wokalną zaprezentowało Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Otwarty Krąg" z Kurowa, Zespół Śpiewaczy „Echo z pól" z Bronisławki, „Zespół Parafialny" z Dęby, wokaliści z Warsztatów Terapii Zajęciowej w Świdniku oraz wokalistka ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Końskowoli. Popisy taneczne zaprezentował Młodzieżowy Zespół Tańca Ludowego z Zespołu Szkół Agrobiznesu w Klementowicach. Dzieci przybyłe na imprezę miały do dyspozycji nie lada rozrywkę – dużą dmuchaną zjeżdżalnię. Pod okiem animatora mogły nauczyć się sztuki wykonywania balonowych zwierzątek i ozdobić sobie twarz bajkowymi motywami. Na wszystkich przybyłych czekała gorąca kawa i herbata, popcorn oraz wata cukrowa. Spotkanie uwieńczył suty poczęstunek w postaci gorącej kiełbaski i porcji bigosu z pieczywem. Współorganizatorem imprezy był Wójt Gminy Kurów.

Głównym celem realizacji programu jest integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych zagrożonych wykluczeniem społecznym. Natomiast cele szczegółowe to m.in.:

- wspomaganie rozwoju osobistego uczestników,
- wzmocnienie samooceny i poczucia własnej wartości,
- poszerzenie kompetencji zawodowych,
- przełamanie obaw przed podjęciem aktywności zawodowej,
- promowanie i inicjowanie postaw prospołecznych,
- wzrost wydolności psychofizycznej uczestników,
- przełamanie poczucia bezradności.

Na rok 2015 Centrum planuje realizację programu aktywności lokalnej na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych a w ramach instrumentu aktywizacji zawodowej skierowanie 3 osób niepełnosprawnych na staże.

1.4. Realizacja pilotażowego programu Aktywny Samorząd

Na podstawie umowy nr AS3/000019/03/D z dnia 28.03.2013 r. oraz aneksu nr 3 z dnia 28 lutego 2014 r. zawartego pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Powiatem Puławskim, PCPR po raz kolejny w 2014 r. realizowało pilotażowy program pn. Aktywny Samorząd.

Program był realizowany w oparciu o zasady dotyczące wyboru, dofinansowania i rozliczania wniosków zatwierdzonych przez Zarząd PFRON w Warszawie, na podstawie których PCPR opracowało własne szczegółowe zasady przyjmowania, realizacji i rozliczania wniosków w 2014 r.

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Cele szczegółowe programu to:

- przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego,
- przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych,
- umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie,
- poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji,
- wzrost kompetencji osób zaangażowanych w proces rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pracowników lub pracujących na rzecz jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych.

Program składa się z dwóch głównych części: z Modułu I i Modułu II.

- **Moduł I** – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, osób niepełnosprawnych w następujących obszarach:
  a) **Obszar A** – likwidacja bariery transportowej:
     Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu - dotyczy osób z I i II grupą z dysfunkcją narządu ruchu,

Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B – dotyczy osób z I i II grupą z dysfunkcją narządu ruchu,

b) **Obszar B** – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – dla osób z I grupą z dysfunkcją obu kończyn górnych lub narządu wzroku,
Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania – dla osób z I grupą z dysfunkcją obu kończyn górnych lub narządu wzroku,

c) **Obszar C** – likwidacja barier w poruszaniu się:
Zadanie 1: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym dla osób z I grupą z dysfunkcją narządu ruchu,
Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – dla osób z I grupą z dysfunkcją narządu ruchu,
Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości – osoby z dysfunkcją narządu ruchu, aktywne zawodowo,
Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny (co najmniej na III poziomie jakości) - osoby z dysfunkcją narządu ruchu, aktywne zawodowo,

d) **Obszar D** – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – osoby z I i II grupą , aktywne zawodowo, jeśli są opiekunem prawnym dziecka.

- **Moduł II** - skierowany jest do osób niepełnosprawnych, które:
  a) kontynuują naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej, lub w kolegium, lub mają otwarty przewód doktorski poza studiami doktoranckimi,
  b) posiadają znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności.

W ramach tego modułu Wnioskodawca w każdym semestrze może ubiegać się o dofinansowanie do 100% kosztów czesnego, dodatku w związku z orzeczoną niepełnosprawnością w wysokości 1000 zł oraz dodatku w związku z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania w kwocie 200 zł.

Wnioski były przyjmowane w następujących terminach:

- Moduł I – od 16.06.2014 r. do 30.08.2014 r. włącznie.
- Moduł II – pierwszy cykl - od 6.03.2014 r. do 30.03.2014 r., drugi cykl w sposób ciągły do 30.09.2014 r. włącznie.

Zainteresowanie programem było duże zarówno w Module I, jak i w Module II. Ogółem do PCPR wpłynęło 168 wniosków, w tym na:

- moduł I – 53 wnioski,
- moduł II – 115 wniosków.

Środki PFRON przekazane na realizację programu wyniosły 484 895 zł , w tym:

- na Moduł I – 249 550 zł,
- na Moduł II – 235 345 zł.

Realizacja wniosków w poszczególnych modułach i obszarach przedstawia się następująco:

Nazwa obszaru	Liczba i wartość wniosków po weryfikacji w zł		Liczba i wartość podpisanych umów		Liczba i kwota wypłaconego dofinansowania w zł	
Moduł I						
A1	5	20 455	5	17 918	5	17 918
A2	4	2 728	2	2 903	2	2 029
B1	21	105 426	16	55 546	16	55 960
B2	1	2 000	0	0	0	0
C1	9	133 987	9	86 216	9	85 824
C2	7	11 060	6	11 060	6	11 060
C3	4	71 504	4	71 504	4	71 455
D	2	4 200	2	2 402	2	1 844
Razem Moduł I	**53**	**351 360**	**44**	**247 549**	**44**	**246 090**
Moduł II						
Moduł II	**115**	**237 967**	**109**	**232 772**	**109**	**232 772**

W Module II potrzeby Wnioskodawców zostały pokryte w pełnym zakresie.

W ramach promocji programu Centrum opracowało ulotkę informacyjną nt. poszczególnych obszarów wsparcia wraz ze wskazaniem adresatów, do których program jest skierowany. W 6 różnych wydawnictwach w lokalnej prasie, w wydaniu sobotnio-niedzielnym ukazała się informacja nt. realizacji programu Aktywny Samorząd Moduł I i II wraz z obowiązującymi terminami składania wniosków.

Natomiast pełny, szczegółowy materiał odnośnie do realizowanego programu wraz z obowiązującymi wnioskami i procedurami został umieszczony na stronie internetowej PCPR oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie jednostki.

Należy podkreślić, że wszystkie obszary programu są istotnym wsparciem dla osób niepełnosprawnych, ale realizacja zadań w ramach programu jest bardzo biurokratyczna.

Bardzo obszerne wnioski wraz z koniecznymi załącznikami są dużą uciążliwością dla wnioskodawców. Następnie obszerne umowy i rozbudowane procedury rozliczenia umów wymagają zebrania od wnioskodawców wielu dokumentów (faktury, specyfikacja zakupu, potwierdzenia odbioru sprzętu, weksli i poręczenia wekslowego).

Zasady realizacji programu Aktywny Samorząd odznaczają się dużym stopniem trudności zarówno dla osób niepełnosprawnych, jak i dla pracowników realizujących program. Są bardzo czasochłonne i pracochłonne. Ocena zebranych wniosków w Module I obejmuje etap oceny formalnej, etap oceny merytorycznej wg skali punktowej, ocenę zasadności co do rodzaju i kosztu wnioskowanego sprzętu oraz opracowanie umowy i szczegółowe jej rozliczenie.

Procedury programu wymagają również przeprowadzenia przez pracowników PCPR obowiązkowych kontroli w miejscu zamieszkania wnioskodawców, którzy zakupili sprzęt w ramach programu (minimum 10% wniosków w każdym zadaniu) oraz przeprowadzenia ewaluacji programu wśród beneficjentów na podstawie badania ankietowego.

XI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI DZIAŁAJĄCYMI NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W ramach współpracy Centrum na bieżąco informuje organizacje pozarządowe zrzeszające osoby niepełnosprawne, ich rodziny i opiekunów o inicjatywach podejmowanych przez różnorakie podmioty na rzecz ich członków. W marcu 2014 roku dbyło się spotkanie przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych z dyrekcją i pracownikami Centrum, z dyrektorem Powiatowego Urzędu Pracy w Puławach oraz pracownikiem Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie, na którym przedstawiono informację wydatkowania środków PFRON na zadania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych w roku 2013, informację o wysokości środków PFRON przypadających wg algorytmu w 2014 roku dla powiatu puławskiego. Przedstawiono również planowane działania aktywnej integracji osób niepełnosprawnych w ramach projektu systemowego „Samodzielni - nie sami" w zakresie wsparcia indywidualnego oraz programów aktywności lokalnej, możliwości w zakresie rehabilitacji zawodowej i instrumentów rynku pracy dla osób niepełnosprawnych oraz możliwości pozyskania dofinansowań z ROPS.

Ponadto Centrum współpracuje stale z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych przy udziale środków PFRON.

XII. DZIAŁALNOŚĆ PUNKTU INFORMACYJNEGO DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Punkt jest prowadzony przez pracowników PCPR i udziela informacji służących wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, w szczególności o:

- prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych,
- możliwościach wsparcia finansowego i rzeczowego wynikającego z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- instytucjach wsparcia działających w rejonie zamieszkania osoby niepełnosprawnej,
- organizacjach zrzeszających i działających na rzecz środowiska niepełnosprawnych.

W roku 2014 osobom potrzebującym zostało udzielonych 161 różnych porad i informacji, m.in. nt. programu Aktywny Samorząd, obowiązujących procedur i możliwości uzyskania dofinansowania ze środków PFRON.

XIII. WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Zapewnienie usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym poprzez utworzenie mieszkania chronionego, które spełniało będzie standardy określone w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn.14.03.2012 r. w sprawie mieszkań chronionych (Dz.U. z 2012 r., poz. 305).
2. Wskazane byłoby utworzenie ośrodka interwencji kryzysowej w związku ze zdiagnozowanymi potrzebami mieszkańców powiatu puławskiego, zgodnie z art. 19 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182, ze zm.).
3. Wzmocnienie realizacji działań w ramach Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie celem zapobiegania zjawisku przemocy domowej oraz ograniczenia jej skutków – pozyskiwanie na ten cel środków zewnętrznych.
4. Kontynuacja dodatkowego wspierania i aktywizacji osób niepełnosprawnych poprzez realizację Programu Aktywności Lokalnej w ramach projektu systemowego współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego.